

3 Aruba

Kamer wil economische kansen Caribische regio vergelijken

6 Economie

Apple onthult nieuwe iPhones

9 Wereld

Paus: Britse eilanden teruggeven aan Mauritius

12 Sport

Ronaldo leidt Portugal langs Litouwen

Minister Otmar Oduber:

‘MetaCorp misleidt eigen werknemers’

ORANJESTAD — MetaCorp, het moederbedrijf van onder meer afvalverwerker EcoGas en vuilophaalbedrijf EcoTech misleidt zijn werknemers door te zeggen dat beide bedrijven de deuren zouden sluiten als gevolg van de komende wijziging van de instellingswet van vuilophaalbedrijf Serlimar. Dit zei Milieu-minister Otmar Oduber (POR) gistermiddag tijdens een persconferentie op zijn kantoor.

Volgens minister Oduber is de wetswijziging juist helemaal niet bedoeld om Serlimar een monopolie te geven over al het afval op Aruba, zoals het geval is op bijvoorbeeld Curaçao en Bonaire. Alleen voor het beheren en exploiteren van stortplaatsen en incineratoren en het schoonhouden van publieke ruimtes heeft Serlimar exclusief recht, aldus de wetswijziging. Voor alle andere activiteiten, waaronder recycling en het ophalen van onder meer afgewerkte olie voor biodiesel zijn anderen vrij om te exploiteren. EcoTech heeft 90 procent van de commerciële markt, aldus de minister. “Wat zij aan hun residentiële klanten verdienen is peanuts vergeleken daarmee. Zij gaan hun deuren echt niet sluiten.” Dat EcoGas de deuren zou sluiten als gevolg van de wet, wat hen zou belemmeren om vuil te exporteren naar Colombia, is niet te wijten aan de minister maar henzelf, vindt Oduber. “Iedereen weet dat zij specifiek waren opgericht voor een waste-to-energy project met WEB

dat uiteindelijk mislukte. Nu proberen ze zichzelf opnieuw uit te vinden, maar uiteindelijk komt het erop neer dat ze door eigen falen en mismanagement ten onder gaan.”

Bijeenkomsten

Minister Oduber zei anderhalf jaar lang meerdere keren in gesprek te zijn geweest met eigenaren en aandeelhouders van MetaCorp, onder meer ook over de illegale dumppraktijken van EcoGas in Moko, wat uiteindelijk leidde tot een akkoord met Serlimar voor het leveren van afvalballen tegen een betaling van tussen de drie en vier miljoen florin per jaar voor opslag in Ser'i Tijishi als tijdelijke oplossing. “Niet omdat het de beste oplossing zou zijn, maar de minst schadelijke”, aldus minister Oduber. Volgens de bewindsman komen nog altijd gassen uit de grond bij Moko. Oduber wees tijdens de persconferentie ook op toezeggingen die hij aan MetaCorp had gedaan voor de bouw van nieuwe bioscopen in Sasaki en San Nicolas. “Het kan

niet zo zijn dat wanneer ik hen dingen toezeg ik wel een goede minister en een aardige jongen ben en wanneer ik hen in het kader van het algemeen belang iets niet geef, ze mij voor van alles uitmaken in een brief aan hun werknemers”, aldus minister Oduber die het handelen van MetaCorp ‘een steek in zijn rug’ noemt.

Jaarrekeningen en begrotingen

De wetswijziging van de instellingswet van Serlimar is vorige week woensdag naar het parlement gebracht. Uiterlijk op 23 september dienen de Statenleden hun schriftelijke vragen over deze wijziging bij de minister te hebben ingediend. Statenlid Daphne Lejuez (MEP) heeft vanochtend via haar Facebookpagina laten weten dat zij minister Oduber alle jaarrekeningen en gedetailleerde begrotingen had gevraagd, om zo een beter zicht te hebben op de tekorten van Serlimar die ten grondslag liggen aan deze wetswijziging waarmee een afvalstoffenheffing van 17,50 florin wordt ingevoerd, maar tot nu toe alleen de jaarrekeningen tot 2016 had ontvangen. Tot twee keer toe heeft Lejuez de begrotingen voor de jaren 2017 tot en met 2020 aangevraagd maar nog niet ontvangen.

Laatste driekielnesten komen uit

Foto: Stichting Turtugaruba

ORANJESTAD — Het einde van het seizoen nadert, de laatste driekielnesten komen uit. Na het nest op de foto is het wachten nog op één nest bij Eagle Beach. In totaal zijn er in dat gebied 39 nesten geweest, veel meer dan vorig jaar toen er slechts 14 nesten waren. Maar lang niet zoveel als in 2007 toen 72 nesten geteld werden. Het seizoen is rustig verlopen, laat de stichting Turtugaruba aan de Amigoe weten. Wel kwamen dit jaar een paar nesten overdag uit met rampzalige gevolgen voor de jonge schildpadjes die aan de hete zon blootgesteld werden. Naar de oorzaak daarvan blijft het nog gissen.

Kabinet wil winst multinationals belasten

DEN HAAG — Het kabinet gaat werk maken van een regeling waardoor Nederlandse multinationals worden gedwongen winstbelasting te betalen. Nu doet een aantal dat niet of amper. Haagse bronnen bevestigen berichtgeving van de NOS hierover.

Nu kunnen bedrijven nog verliezen in het buitenland aftrekken van de winsten die ze maken in Nederland. Op die manier hoeven be-

drijven minder belasting over hun winst te betalen. Het kabinet wil een initiatiefwet van GroenLinks overnemen. Ingewijden be-

nadrukken dat dit niet betekent dat er op Prinsjesdag een kant-en-klare wet ligt. Het wetsvoorstel van de oppositiepartij – mede ondertekend door PvdA en SP – moet een einde maken aan aftrekposten uit het buitenland. Door die aftrekposten kunnen bedrijven het zo regelen dat de winst waarover ze in Nederland belasting betalen, nihil is. Aanleiding voor het voorstel was het bericht dat Shell door de verliezen in het buitenland weg te strepen jarenlang geen belasting zou hebben betaald in Nederland. De wet moet regelen dat verliezen gemaakt in landen

in de Europese Unie maximaal drie jaar kunnen worden verrekend, om te voorkomen dat bedrijven verliezen ‘opsparen’. Verliezen buiten de EU mogen volgens het voorstel helemaal niet meer worden ingezet als aftrekpost.

GroenLinks-Kamerlid Bart Snels, die aan de wieg van het voorstel stond, is blij dat het kabinet het overneemt. “Het is volstrekt oneerlijk dat de bakker op de hoek wel belasting betaalt over zijn winst en onze grootste multinationals niet. Aan deze vorm van belastingontwijking komt gelukkig een einde”, aldus Snels.

Wilders: Ik heb niets aan debat na vonnis

DEN HAAG — Dat de Tweede Kamer pas na het vonnis wil debatteren over de zaak tegen Geert Wilders, is volgens de PVV-leider ‘werkelijk schandalig’. Volgens hem is een Kamerdebat na het vonnis onzinnig.

De voltallige oppositie, behalve Denk, steunde het verzoek zo snel mogelijk een debat te houden. Maar de coalitie houdt voet bij stuk en beroept zich op de scheiding der machten. Daarom zou de Kamer niet moeten debatteren over een zaak die nog voor de rechter ligt.

“Dat is onzin, want daar heeft het ministerie van Justitie zich toen ook niet aan gehouden”, zegt Wilders. “Dat heeft zich bemoeid met de verweren en mijn vervolging.” Veel partijen vragen zich op grond van het aan het licht gekomen e-mailverkeer af

of ambtenaren niet buiten hun boekje zijn gegaan. Over mogelijke inmenging door het ministerie wil Wilders in debat met de Kamer. Dat er partijen zijn die pas na het vonnis willen debatteren, laat volgens Wilders zien dat ze ‘niet solidair’ zijn. “In algemene zin kun je na het vonnis nog conclusies trekken, maar ik heb er niks aan”, aldus de PVV-leider. “Mocht ik veroordeeld worden, dan is dat op casuïstiek na onherroepelijk.”

Trump herdenkt 9/11 met minuut stilte

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump en zijn echtgenote Melania hebben in Washington de aanslagen van 9/11 herdacht met een minuut stilte. Het is vandaag achttien jaar geleden dat terroristen de aanslagen van 11 september 2001 pleegden waardoor New York, Washington en Shanksville werden getroffen. Daarbij vielen bijna 3000 doden.

De ceremonie in de tuin van het Witte Huis begon om 08.46 uur, het tijdstip waarop het eerste passagiersvliegtuig in de noordtoren van het WTC vloog. Om 09.03 volgde een tweede vliegtuig in de zuidtoren. Later die dinsdagochtend stortten beide gebouwen in. Daarbij kwamen ruim 2700 mensen om het leven. Ook vlogen terroristen een toestel in het Pentagon en stortte een vierde geïmplozeerd toestel neer in een veld in de plaats Shanksville in Pennsylvania. Bij de herdenking waren overlevenden, nabestaanden van de slachtoffers en hulpverleners aanwezig. Later vandaag zou Trump ook nog de herdenking bij het Pentagon bijwonen. Bij die aanslag kwamen 184 mensen om het leven en werd

Foto: AFP

het gebouw door de impact van het vliegtuig zwaar beschadigd.

De slachtoffers van 11 september 2001 werden ook bij de NAVO in Brussel her-

dacht met een plechtigheid. Secretaris-generaal Jens Stoltenberg herinnerde eraan dat na de terroristische aanslag artikel 5 voor de eerste en tot nu toe enige keer in de geschiedenis van

het militaire bondgenootschap in werking is gesteld. Volgens die regel wordt een gewapende aanval op een NAVO-lid beschouwd als een aanval op alle leden. Dit leidde ertoe dat Ne-

derland en tal van andere NAVO-staten deel gingen nemen aan de oorlog tegen de Taliban in Afghanistan en de terroristische organisatie al-Qaeda in onder meer Afghanistan en Irak.

Te huur

in Oranjestad Beatrix straat 5 Compleet gerenoveerde woning

Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden. Op veilige fietsafstand van scholen. Ruime woonkamer, nieuwe keuken en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf, Badkamers voorzien van warmwater. Oppervlakte 160 m². Rol-luiken, alarm, dripsysteem voor planten. **Tel: 593-8490**

Aruba Animal Shelter

**Cats and Dogs
awaiting Adoption**

www.arubaanimalshelter.com

Het Dr. Horacio E. Oduber Hospital is op zoek naar een:

Longfunctie Analist

Bezoek onze website of facebookpagina voor meer informatie over deze functie.

www.arubahospital.com • f HOH Aruba

Dr. Horacio E. Oduber
HOSPITAL

Serlimar ta anuncia cu ruta di diahuebs

12 di september 2019
lo sali mas trempan
entrante 2:00am
di marduga

Serlimar

In het Belang
Van het
Jeugdwereldje
werk

Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba
Tel: (297) 5823773 -
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

☎ 583-8383

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

VACATURE

Het Dr. Horacio E. Oduber Hospital is op zoek naar een:

Longfunctie Analist

Bezoek onze website of facebookpagina voor meer informatie over deze functie.

www.arubahospital.com • f HOH Aruba

Dr. Horacio E. Oduber
HOSPITAL

ARUBA WINE AND DINE
RESTAURANT WEEK
SEPTEMBER 11 - 18, 2019

Afl. 45.00
Incl. BBO
**3-COURSE
DINNER**

Dine at these 9 fantastic restaurants of Aruba Wine and Dine and enjoy an amazing 3-course dinner for just Afl. 45.

PARTICIPATING RESTAURANTS:

CAFÉ THE PLAZA
DRAGONFLY SUSHI & ASIAN RESTAURANT
FISHES & MORE RESTAURANT
HADICURARI RESTAURANT*
MOOMBA BEACH
NOS CLUBHUIS
QUE PASA RESTAURANT, BAR & ART GALLERY
SALT & PEPPER RESTAURANT & TAPAS BAR
TANGO ARGENTINE GRILL*

* At these two restaurants a 15% service charge will be added

ARUBA
WINE & DINE
HOSPITALITY GROUP

The proceeds will go to local charity:
Maris Stella Nursing Home

BEER & WINE SPECIALS AVAILABLE
Don't miss this opportunity, make your reservations on time.

For making reservations, visit:
WWW.YUMMYARUBA.COM

ROMAR

Chill

Balashi

DIVINO

Popin Est n.v.

Aruba Touring Company

YUMMYARUBA.com
Your online Aruba restaurant guide

Aruba's eerste meertalige magazine binnenkort verkrijgbaar!

topixs

Lees, like y compartí

Een groot deel van de Arubaanse bevolking heeft het vermogen om in het Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans te communiceren. De meesten kunnen alle vier talen lezen en zelfs schrijven, maar helaas wordt in lokale media vaak in slechts één of twee talen gepubliceerd. Topixs is een tijdschrift speciaal voor de multiculturele bevolking van Aruba en biedt verhalen en artikelen aan in het Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans.

Lees meeslepende aansprekende artikelen, blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in technologie en mode. De combinatie van 'creatieve storytelling' en journalistiek maakt het een leesgenot voor iedereen.

Het nieuwe tijdschrift van de Amigoe Aruba is binnenkort verkrijgbaar bij Botica Santa Anna, Bruna Bookstore, Chen's Supermarket, Citgo Boulevard, Everbright Supermarket, Hooiberg Market, Hospital Gift Shop, Hua Run Ponton, Kong Hing Playa, Macro San Nicolas, Mundo Nobo Supermarket, Rey Hing Supermarket, S-Chow Savaneta, Shop'n Go Palm Beach, Tai Li Wah Supermarket, The Market at Alhambra, Wai Fat Market Matividiri, Wan Li Mini Market, Zhang Supercenter en ook bij het kantoor van Amigoe Aruba.

Onze krantabonnees krijgen als eersten de kans dit innovatieve tijdschrift ook online te lezen. Voor meer informatie over Topixs online, bel naar 582-4333 of stuur een e-mail naar topixsaruba@amigoe.com.

@TopixsAruba

De Schakel

Stichting Onderwijs Combina

Zoekt per 1 november 2019

Medewerker onderhoud / Conciërge

(32 uur per week)

De functie op hoofdtaken:

- Het uitvoeren van diverse onderhoudswerkzaamheden en reparaties zowel binnen als buiten de schoolgebouwen
- Het uitvoeren van controle rondes en preventief onderhoud
- Zorgdragen voor het onderhoud van de tuinen op het schoolcomplex
- Zorgdragen voor de netheid van het schoolcomplex
- Coördineren van en controle op uitbestede onderhoudswerkzaamheden

Functie-eisen:

We zoeken een enthousiaste medewerker die:

- in het bezit is van een technische achtergrond. Uw opleidingsniveau is minimaal MBO of vergelijkbare opleiding c.q. kennis en ervaring.
- beschikt over uitstekende contactuele eigenschappen en u bent bereid om in een team te werken.
- een uitstekende beheersing heeft van de Nederlandse taal, Daarnaast heeft u bij voorkeur kennis van Papiament of de Spaanse taal.

Wat bieden wij?

- Contract voor 32 arbeidsuren per week.
- 50 vakantiedagen per jaar
- Een contract voor onbepaalde tijd met een proeftijd van 2 maanden
- Prima marktconforme arbeidsvoorwaarden.

Sollicitatieprocedure

Sollicitaties graag richten aan:

Naam: directeur: Inge La Haye
Telefoonnummer: +297-5871583
E-mailadres: inge@schakelaruba.com
Website: www.schakelaruba.com

Sluitingsdatum voor reacties: 15 september 2019

Stichting Onderwijs Combina
Boegoeroei 7-B, ARUBA - Tel: (+297) 5871583

Kamer wil economische kansen Caribische regio vergelijken

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil de economische kansen van Aruba, Curaçao en St. Maarten beter kunnen vergelijken met die van omringende eilanden. In opdracht van de commissie voor Koninkrijksrelaties wordt daarom een onderzoek uitgevoerd, waarvan de eerste voorlopige conclusies in december worden verwacht.

Het onderzoek is een initiatief van de Tweede Kamerleden André Bosman van de VVD en Attje Kuiken van de PvdA. “We zijn best kritisch over de financiën van Aruba en St. Maarten en vinden dat het beter kan. Aan de andere kant moeten we ook kijken naar de economische potentie. Het onderzoek is een vergelijking met omringende landen en soortgelijke economieën”, zei Bosman. Bosman wil de conclusies betrekken bij het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko) in juni 2020. Als het onderzoek in maart is afgerond, is er genoeg tijd voor de voorbereiding. CDA-er Chris van Dam pleitte er vanmorgen voor om Aruba, Curaçao en St. Maarten al eerder te betrekken bij het onderzoek zodat het meer draagvlak heeft van alle

betrokkenen. “Als we er op het Ipko iets mee willen, dan moeten we er iets gezamenlijks van maken. Als we daarin investeren, is het rendement misschien beter”, zei hij met steun van GroenLinks-Tweede Kamerlid Nevin Özütok. Bosman zei dat het onderzoek wordt betaald met het budget voor de Tweede Kamer, maar dat het echt een onafhankelijk universitair onderzoek is. “Er wordt breed feitelijk onderzocht welke verschillende omgevingsfactoren een effect kunnen hebben op een economie in het Caribisch gebied”, zei Bosman. Hij benadrukte dat er niet naar een bepaalde conclusie wordt toegewerkt, maar dat het leerzaam kan zijn voor alle landen. “Ik vraag best veel van de landen. Misschien blijkt uit het

Tweede Kamerleden Özütok, Bosman en Van Dam

onderzoek wel dat ik mijn toon aan moet passen.” Tegelijkertijd begreep Bosman de zorg van Van Dam

en stelde hij voor om de Statenleden een goede uitleg te geven over de reden en opzet van het onderzoek. De voor-

lopige resultaten kunnen waarschijnlijk al besproken worden bij het eerstvolgende Ipko, zodat er in het laatste

deel van het onderzoek rekening gehouden kan worden met eventuele suggesties van de Statenleden.

Horlogedief

Een bewoner van Rooi Congo ging zondag weg, kwam maandag thuis en constateerde dat het raam in de westelijke gevel van zijn huis open stond. Toen wist hij al hoe laat het was. Dat werd bevestigd toen hij de deur opende want het hele huis was overhoop gehaald. Twee horloges waren gestolen, maar ook de tv, een koptelefoon, een computer en een rugzak, alle van gerenommeerde merken. De politie kwam langs om aangifte op te nemen. De daders zijn nog onbekend.

Eerlijke vinder

Maandag meldde een man zich bij de politie met een zwart meisjesrugzakje. Dat had hij gevonden bij de containers op het terrein van de Bubali Sportclub. In de rugzak zat een laptop. Toen de politie de laptop opende verscheen een inlogscherm met de gebruikersnaam A.M.C. Dat was genoeg voor de doortastende politiemann om de eigenaar op te sporen. Op 1 september had namelijk iemand met die initialen aangifte gedaan van diefstal van de rugzak en de laptop. De politie zal zorgen dat de spullen bij de rechtmatige eigenaar bezorgd worden.

Achtergelaten auto

Al enige dagen stond een auto geparkeerd voor Mido Restaurant in Piedra Plát. De politie kwam er gisteren een kijkje nemen, stelde vast dat het een blauwe auto was en dat er blikshade was aan rechter voorbumper, spatbord en deur. Een kenteken ontbrak en er waren ook geen papieren in de auto te vinden. Gezien de schade vermoedden de agenten dat het hier om een auto ging die betrokken was bij een ongeval. De centrale werd op de hoogte gebracht.

Statenleden hechten aan oproep gouverneur voor meer inclusiviteit

Foto: Kabinet Wever-Croes

ORANJESTAD — Na afloop van de opening van het nieuwe Statenjaar gisteren, peilde Amigoe de stemming bij fracties en instanties. Met name de oproep voor behoud van democratische waarden in de toespraak van gouverneur Alfonso Boekhoudt maakte indruk.

Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) noemt het komende jaar ‘beslissend’. “We zitten in een impasse. We hebben de LAft op legitieme wijze aangepast. De Rijksministerraad heeft daar een eigen mening over, de Arubaanse regering ook. Allemaal werken we aan een manier om tot een oplossing te komen, maar het is wel van belang dat iedereen zich ook goed voelt bij de manier waarop. Het moet op een constitutionele manier gebeuren, waarbij we elkaar helpen. Wat ik met name heb gehaald uit de toespraak van de gouverneur is het belang van het parlement als orgaan”, aldus Thijsen. POR-fractieleader Marisol Lopez-Tromp wees op de opening van de toespraak van de gouverneur, waarin hij pleitte voor betrekking van alle groepen

binnen de maatschappij binnen de democratie. Ook zegt ze in het komende jaar scherp te zullen blijven controleren op de wetgeving dat naar de Staten wordt gebracht. “Mensen denken in fracties en partijen, maar vergeten dat we als Statenleden Aruba vertegenwoordigen”, aldus Lopez-Tromp. RED-leider Ricardo Croes op zijn beurt blikt gisteren op der meer terug naar het afgelopen jaar. Hij vindt dat het feit dat in het afgelopen jaar drie van zijn moties met betrekking tot de legalisatie van cannabis door de andere fracties binnen de MEP-POR-RED coalitie werd afgeschoten niet betekent dat het doel van de partij niet zal worden bereikt. Ondanks dat de beslissingen daarover niet in handen liggen van RED, zijn wel vorderingen gemaakt. Zo wordt nu medi-

cinale cannabis wel gelegaliseerd. AVP-fractielid Michael Lampe verklaarde aan Amigoe dat hij vindt dat er in de toespraak van de gouverneur, dat uiteraard geschreven is door het kabinet Wever-Croes, alweer veel mooie woorden worden gebruikt voor het beleid en de visie van de regering. “Maar de werkelijkheid is heel vaak anders. We moeten in de komende tijd daar scherp op blijven letten. Ik ben er in ieder geval klaar voor.” Ook KvK-voorzitter Kawish Misier wees het deel van de toespraak van de gouverneur waarin nadruk werd gelegd op het belang van de democratie en het betrekken van de bevolking en sociale partners bij het maken van grote beslissingen. Vorige week sprak de KvK-voorzitter nog zijn ongenoegen uit over dat de KvK weinig ruimte kreeg om input te geven voor wat betreft de belastinghervormingen. Op de vraag of sindsdien nog contact is geweest tussen de KvK en de regering zei Misier dat dit niet is gebeurd.

Kamerleden willen analyse van financiële risico’s in Koninkrijk

DEN HAAG — Tweede Kamerleden zijn benieuwd naar de wijze waarop de Nederlandse begroting is vervlochten met die van Aruba, Curaçao en St. Maarten, inclusief de risico’s die daaraan zijn verbonden. De commissie voor Koninkrijksrelaties wil een toelichting van de regering, de Algemene Rekenkamer of een onafhankelijke expert.

Het voorstel werd vanochtend gedaan door CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam en houdt verband met de Rijksbegroting voor 2020, die volgende week wordt gepresenteerd op Prinsjesdag. “Op Aruba en Curaçao spe-

len allerlei financiële issues. In het zicht van de begroting zou ik willen weten welke gevolgen dat kan hebben voor onze begroting. Welke risico’s zijn er bijvoorbeeld verbonden aan Nederlandse leningen aan de landen?”,

zei Van Dam. VVD’er André Bosman steunde het verzoek en wees op het feit dat Nederland garant staat voor een groot aantal leningen en dus risico loopt. Hij stelde voor om uitleg te vragen van de Algemene Rekenkamer, die een visie geeft op de begrotingen van elk ministerie. Van Dam noemde ook de mogelijkheid van uitleg door een lid van het College financieel toezicht (Cft) of een ministerie.

Asielunit behandelt aanvragen

Aantal asielaanvragen explosief gestegen naar 1000

ORANJESTAD — De teller voor het aantal asielaanvragen op Aruba staat op het moment op zo’n 1000. Een zogenaamde asielunit, die onlangs is opgesteld, behandelt nu deze verzoeken.

Het aantal asielaanvragen is binnen een korte tijd explosief gegroeid. In het onlangs gepubliceerde UNHCR-rapport ‘Global trends – forced displacement in 2018’ stond dat er vorig jaar op Aruba zo’n 15.600 ontheemde en uit Venezuela gevluchte mensen op Aruba verbleven. Ongeveer 400 daarvan vroegen vorig jaar asiel aan. Nu maakt premier Evelyn Wever-Croes (MEP) bekend dat het aantal asielaanvragen staat op ongeveer 1000. Om deze aanvragen de kop te bieden is er onlangs een asielunit opgestart, bestaande uit tien mensen afkomstig uit de overtuilheidspoule van de regering.

10,9 miljoen

Wever-Croes maakte maandag tijdens de persconferentie bij het Bestuurskantoor

duidelijk dat de 10,9 miljoen die de Aruba van Nederland heeft ontvangen om de Venezuela-crisis de kop te bieden, onder andere wordt besteed aan deze asielunit. Daarbij gaat het geld naar de versterking van Guardia Nos Costa en de landsgrenzen waar straks meer gepast en meer gecontroleerd moet gaan worden op de illegale invoer van middelen, wapens en personen. Ook moet het geld gaan naar immigratie, naar het aanleggen van meer politiecellen alsook meer cellen voor het Korrektie Instituut Aruba (KIA). De Amigoe schreef vorige week al dat een deel van het geld ook geïnvesteerd gaat worden in onderwijs voor minderjarige vluchtelingen die niet op Aruba naar school kunnen. Op de vraag van deze krant hoe dit onderwijs vorm zou krijgen, be-

loofde de premier nog een antwoord.

Mooi gebaar, maar niet genoeg

De premier onderstreept dat het bedrag niet wordt geïnvesteerd in andere zaken die niet met de Venezuela-crisis hebben te maken. “We hoeven het geld niet terug te betalen, het betreft hulp en een donatie van Nederland voor de eilanden. Ik vind het een mooi gebaar van Nederland, ook dat het de crisis van Venezuela en de impact hier erkent.” Echter is de toezegging van 10,9 florin niet genoeg om het probleem op te lossen, stelt de premier. Desgevraagd zegt zij ook niet meer geld te verwachten vanuit Nederland. “Ze zullen eerst willen zien hoe wij het geld dat we nu krijgen besteden”, aldus Wever-Croes die aangaf dat nu een begin wordt gemaakt met de aanvraag van de zogeheten B-envelop met extra fondsen vanuit de Europese Unie.

Blind spots

Afgelopen vrijdag werd bekend gemaakt hoe het hulpgeld van Nederland verdeeld zou worden over de eilanden. Het totaalbedrag dat Nederland inzet voor de hulp aan de eilanden betreft 23,8 miljoen euro, wat neerkomt op een bedrag van 55 miljoen florin. De ondersteuning die met dit geld wordt gegeven moet volgens Nederland direct gerelateerd zijn aan de problematiek die voortkomt uit de situatie in Venezuela, maakte Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties vrijdag duidelijk. Op Curaçao wordt twee miljoen euro ingezet voor de uitbreiding en verbetering van

de vreemdelingenbarakken, zodat Venezolaanse vrouwen niet ondergebracht hoeven te worden in het Sentro di Detenshon i Korekshon Korsou (SDKK). Een bedrag van 7,2 miljoen euro is bedoeld voor het optimaliseren van de vreemdelingenketen op Curaçao en Aruba. Er wordt gedeeld op trainingen en cursussen, een investering in transportmiddelen en communicatieapparatuur en ICT en het wegwerken van achterstallige werkzaamheden van bijvoorbeeld juristen, medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst en vertalers. Het betreft ook een verbetering van de opvang van migranten op Aruba en een onderzoek naar de mogelijkheid om kwetsbare groepen apart op te vangen op Curaçao.

Voor de verbetering van grensbewaking is 2,2 miljoen euro beschikbaar. Knops noemt aandacht voor de zogeheten blind spots, waar de controle tekort schiet. “Het dichten van de blind spots is urgent gezien de problemen waarmee Aruba, Curaçao en Bonaire geconfronteerd worden”, schrijft hij. Daarom worden er mobiele walradars, nachtcamera’s en drones gekocht en ingezet. Bonaire krijgt een nieuwe steiger, zodat Metal Sharks-boten ook daar kunnen aanmeren. Het grootste bedrag betreft een investering in crisisbeheersing, namelijk 10,7 miljoen euro. Knops geeft weinig details, maar het betreft een voorbereiding op de ergste scenario’s en reddingsacties. “De ramp die zich na de orkanen Irma en Maria heeft voltrokken in het Caribisch gebied, liet zien dat het van belang is dat het Koninkrijk voorbereid is op diverse crisisscenario’s”, meldde hij.

Suikertaks zorgt voor onrust bij frisdrankfabrikant

ORANJESTAD — De introductie van de zogeheten ‘sugar tax’ zorgt voor onrust bij frisdrankfabrikant Tropical Bottling Company. Werknemers overwegen om mogelijk op vrijdag te staken en zelfs concurrent Romar Trading zou van plan zijn om mee te doen.

Metacorp, moederbedrijf van frisdrankfabrikant Tropical Bottling Company stuurde afgelopen maandag een interne memo naar haar medewerkers met de boodschap dat wellicht het bedrijf door de beslissingen van de regering zich genoodzaakt zal zien om de deuren te sluiten. “De komst van de ‘sugar tax’ die de regering wil invoeren zou een grote klap zijn

voor de enige frisdrankfabrikant op het eiland, onze eigen Tropical Bottling Company”, is te lezen in de brief. “De regering wil Nederland de schuld geven omdat zij hierop zouden aandringen maar dit kan niet waar zijn, in Nederland zelf is er geen sprake van een suikertaks.” Het bedrijf schrijft vervolgens dat het lijkt alsof de regering niet zou willen dat

Metacorp haar 100-jarig bestaan viert.”(...) het vormt een gevaar niet alleen voor ons bedrijf maar voor alle bedrijven op Aruba en zal invloed hebben op veel lokale banen. De regering wil de problemen in de publieke sector overdragen naar de privésector.”

Manifestatie

Sinds maandagavond zijn veel Whatsapp berichten rondgestuurd waarin te lezen is dat de medewerkers Tropical Bottling Company en Brouwerij Balashi zich zorgen maken en actie willen voeren. De mede-

werkers van Brouwerij Balashi zouden hebben aangegeven bij de hotels dat ze aanstaande vrijdag niet zouden leveren omdat ze van plan zijn te gaan protesteren. Naar verluidt is de directie van Metacorp al weken bezig met de medewerkers om hen van staken te weerhouden en gaan directie en werkgevers morgen om de tafel om hierover te praten. De zorgen rond de suikertaks worden ook gedeeld buiten Metacorp. Zo zou frisdrankleverancier Romar Trading, doorgaans een concurrent van Tropical en bierbrouwer Balashi, zou heb-

ben aangegeven dat ook zij meedoen aan deze manifestatie in reactie op de suikertaks. Een van de berichten die nu circuleren maakt ook duidelijk dat Tropical Bottling Company de regering tot morgen de tijd geeft om de suikertaks in te trekken anders zouden ze het werk neerleggen. In reactie hierop werd dezelfde maandagavond door Financiën-minister Xiomara Ruiz Maduro (MEP) in een persconferentie duidelijk gemaakt dat de regering nog geen definitieve beslissing heeft genomen met betrekking tot de suikertaks.

Red Machine walst over Scorpions

ORANJESTAD — Met een 10-0 overwinning op de Scorpions heeft Red Machine gisteren de eerste wedstrijd gewonnen in de eerste serie tegen de Scorpions in de play-offs van de Amateur Baseball Bond Aruba voor dit jaar.

door Greg Croes

Het nieuwe seizoen in de play-offs van de Hoofdklasse Honkbal ging deze week van start. Red Machine, de nummer twee op de ranglijst en nummer vier Scorpions speelden de eerste best-out-

of-five serie in het Stadium Nadi Croes Crismo Angela in Santa Cruz. Voor de ploeg uit Dakota, Red Machine, was Richinel Matos de startende pitcher en voor de Scorpions uit San Nicolas was Michael Jack de starter. Red Machine maakte het verschil in de

eerste helft van een verder matige wedstrijd. Scorpions maakte drie veldfouten die in ieder geval twee punten opleverden voor het veel sterkere Red Machine. In de derde inning scoorde Red Machine een punt en in de vierde inning stonden de honken na twee honkslagen en een wat gelukkige bunt single met nul uit vol. Twee veldfouten van de Scorpions en twee infield singles later stond er opeens 6-0 op het

scorebord. In de zevende inning werden de resterende vier punten gescoord door Red Machine. Richinel Matos gunde de Scorpions maar een honkslag. Morgen wordt de tweede wedstrijd in deze serie gespeeld. Ondertussen wordt in het Joe Laveist Sport Park in San Nicolas de serie afgewerkt tussen lijst-aanvoerder ATCO Indians tegen de nummer drie, Brazil Hawks. ATCO Indians won al de eerste partij met 1-0.

Scholen treffen elkaar bij trefbaltoernooi

Foto's: Ibsa Aruba

ORANJESTAD — In het kader van het schoolsportseizoen van sportkoepel Ibsa vond gisteren een serie trefbalwedstrijden voor meisjesteams plaats in Centro Deportivo Betico Croes in Santa Cruz. Tal van scholen namen hieraan deel. Het Fatima College won van de Maria School, Colegio San Jose klopte Colegio Sagrado Curason, Pastoor Kraanwinkel was te sterk voor het St. Franciscus College, de Maria School won van Colegio San Jose, Sagrado Curason gooide hardere ballen dan het Fatima College, S.B. Washington stond beter op het veld dan het St. Franciscus College en de Santa Teresita School won van Pastoor Kraanwinkel. Vandaag gaat het trefbalgeweld door met spannende partijen tussen Colegio Felipe B. Tromp, de Emma School, de Cristo Rey / St. Michael School, Colegio Frere Bonifacius, St. Dominicus College, Colegio Santa Filomena en Colegio Laura Paskel Wernet.

AMIGOE BE CREATIVE WITH AMIGOE CONTEST STEPS

LIKE
AMIGOEARUBA
FACEBOOK PAGE.

TAKE A SELFIE
USING ANY OF THE
AMIGOE ARUBA PRODUCTS.

AND SHARE
YOUR PICTURE.
TAG AMIGOE ARUBA
AND USE
#AMIGOEBECREATIVE.
1 LIKE = 1 VOTE.

win 5 lucrative prizes
at the end of the campaign on

DEC 18 2019

GOOD LUCK!

1ST PRIZE: RETOUR TRIP FOR TWO (2) TO CURACAO, INCLUDING AN ALL-INCLUSIVE WEEKEND STAY AT THE NEWLY RENOVATED RENAISSANCE CURACAO RESORT AND CASINO PLUS US\$ 50 FREE PLAY CASINO CREDIT

2ND PRIZE: ASUS TRANSFORMER BOOK FROM SETAR ARUBA N.V.

3RD PRIZE: A WEEKEND STAY FOR TWO (2) AT THE MILL RESORT

4TH AND 5TH PRIZES: FREE SUBSCRIPTIONS AMIGOE ARUBA PLUS GIFTS

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi** ☎ 583-8383

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

In het Belang
Van het
Jeugdwelzijnswerk

Caya Appeldam 2, Dakota, Aruba
Tel: (297) 5823773 / Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Shamira Raphaëla genomineerd voor Gouden Kalf

ORANJESTAD — De film ‘De waarheid over mijn vader’ van de Arubaanse documentairemaker Shamira Raphaëla is genomineerd voor een Gouden Kalf in de categorie Beste Korte Documentaire.

De nominaties voor de belangrijkste Nederlandse filmprijs werden vandaag door de organisatoren van het Nederlands Film Festival in Utrecht bekendgemaakt. In de film onderzoekt journalist Clarice Gargard de rol van haar vader – van wie zij groten-deels gescheiden is opgegroeid – tijdens de burgeroorlog in Liberia in de jaren negentig onder het bewind van president Charles Taylor, met wie haar vader bevriend was. Over haar korte film zegt Raphaëla: “Mijn werk speelt zich altijd af in het ongreijbare gebied tussen goed en kwaad. Ook in deze film speel ik met de perceptie van de kijker;

Still uit de film ‘De waarheid over mijn vader’ van Shamira Raphaëla.

niets is wat het lijkt. Het is een poëtische detective waarin zowel het publiek als Clarice om elke hoek een nieuwe aanwijzing kan vinden.” Op vrijdag 4 oktober vindt de uitreiking plaats tijdens het Grolsch

Gouden Kalveren Gala in Stadsschouwburg Utrecht.

De uitreikingsceremonie wordt vanaf 19.30 uur Nederlandse tijd live uitgezonden via de website van het Nederlands Film Festival.

Taekwondo-toernooi in Brazil

ORANJESTAD — In de aanloop naar het jaarlijkse Best of the Best taekwondo-toernooi vindt op zaterdag 28 september het Best of the Best Test Event plaats in Centro di Bario Brazil. Om daar de nodige aandacht voor te genereren werd afgelopen donderdagmiddag een heuse face-off georganiseerd in de gymzaal van Kleuterschool Tarcisus in Brazil.

Aanwezig waren Pedro Cruz en Samuel Rosales namens het Noord Taekwondo Center, onder begeleiding van Grand Master Chaco Cornelio, Master Melvin Rasmijn, Master Yoshmar Wever en Master David Dubero. Namens Stichting Impact Taekwondo Martial Arts & Sports Foundation en onder begeleiding van coaches Monica Pimentel en Jose Henriquez waren Regerick Ching en Rouel Baarh komen opdagen voor de face-off. Natuurlijk kon de thuisploeg niet ontbreken. De Stichting Brazil Taekwondo

Joshua Klabér en Samuel Rosales

stuurde de vechters Roderick Tromp, Danon Delamore, Michael Noel, Leonard Philip, Joshua Klabér, Jourdé Klabér en Záhyon Klabér. Zij trainen onder begeleiding van Henk Meijer. Záhyon

Klabér vecht de main event tegen de Panamees Christian Morales Gomez, die traint onder Carlos Hernandez. Ook komen twee taekwondoka's uit Suriname naar Brazil. Het gaat hier om

het tweetal Jair Jagroep en Bjorn Hermelijn, vergezeld door hun trainer Arthy Lie. Toegangskarten voor het Best of the Best Test Event zijn verkrijgbaar bij Centro di Bario Brazil.

Sociale Zaken organiseert familiecongres

ORANJESTAD — De Directie Sociale Zaken (DSZ) organiseert in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Arbeid het ‘Congreso di Famia’, ofwel familiecongres 2019.

Tijdens het gratis evenement, dat op zondag 22 september wordt gehouden in Riu Palace Antillas, komen verschillende sprekers aan bod die hun licht zullen laten schijnen over verschillende onderwerpen die het onderwerp familie raken. Zo wordt er onder andere gesproken over financiën in families, over hoe een familie er vroeger uitzag en hoe nu, over de elf verschillende familiesoorten die er bestaan en wat hun doelen zijn, over verslaving en ziekten binnen de familie en het opvoeden van kinderen in deze tijd. Iedereen die geïnteresseerd is, kan zich gratis aanmelden via de link www.asuntosocial.aw/registra. De conferentie start om vier uur 's middags en eindigt om acht uur 's avonds.

Parochie Paradera viert 70-jarig bestaan

ORANJESTAD — Zeventig jaar bestaat de parochie van Paradera, de parochie Santa Filomena, en dat moet natuurlijk gevierd worden. De viering begon zondag met een processie door Paradera met het Orkesta Harmonica Aruba waarna een heilige mis van dankbaarheid volgde. Bij de mis waren onder anderen minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) en haar echtgenoot aanwezig. Zij bracht de felicitaties van de regering over. Na de mis werd de viering voortgezet in Centro Caiqueto met een cultureel programma.

Ingezonden

Chapeau voor Evelyn!

OP 27 MEI 2016 schreef ik in deze krant, onder de kop: “Laat Bosman toch in zijn sop gaar koken! Het is weer zo ver: er is weer een Arubaanse delegatie in Nederland om met Nederlandse parlementariërs te praten. En wie is haantje de voorste om de Arubaanse, Curaçaose en delegatieleden uit St. Maarten op de kast te jagen? Natuurlijk, ex-straaljagerpiloot André Bosman. En de delegaties uit het Caribisch gebied trappen er nog in ook, in plaats van dit juridische onbenul te negeren.”

Onze politici kunnen het echter maar niet laten zich op de kast te laten jagen. Nu is het weer onze eigen minister Evelyn Wever-Croes, die zich laat verleiden om nota bene via Facebook in debat te gaan met een man die al herhaalde malen heeft bewezen een hekel te hebben aan ‘dat zootje nietsnutten in het Caribische gebied’. Wat dat betreft is het vreemd dat hij niet samen met blonde Geert de VVD heeft verlaten, want zijn instelling komt meer overeen met die van Wilders dan van Rutte.

Maar, eigenlijk wilde ik het helemaal niet over deze Antillen jenner hebben maar over onze eerste minister, die, als het verslag in de Amigoe van woensdag 4 september, de woordenwisseling tussen onze premier en Wilders

supporter Bosma goed weer-geeft een superieure demonstratie is van hoe belangrijk het voor de Arubanen is om goed Nederlands te spreken, want dat doet Evelyn Wever-Croes gewoon perfect! Ra, Ra hoe komt dat? Neem me niet kwalijk, minister Lampe, maar daar zijn geen Unesco kamergeleerden aan te pas gekomen! Daaraan lag gewoon gezond verstand en de noodzaak ten grondslag en leerkrachten die zelf het Nederlands goed beheersten en die taalkundige interesse hadden, en dat waren echt niet allemaal Macamba's. In tegendeel, sommige Macamba leerkrachten houden ervan om voor de klas Papiaments te brabbelen.

De curieuze suggestie bij het vertrek van de studenten naar Nederland, dat ze maar Engelstalige opleidingen moeten gaan volgen, getuigt niet van gezond verstand maar van onbegrip voor het belang van de studenten. Op zich heb ik geen bezwaar tegen Engelstalige opleidingen, maar die suggestie doen is beslist misplaatst. Het enige verstandige advies aan studenten is: “Ga studeren waar je belangstelling naar uitgaat en niet een of andere opgedrongen opleiding! Dan heb je de meeste kans van slagen, in welke taal dan ook.”

HENK DE BELJER
Aruba

Cursus hostmanship voor medewerkers justitie

Foto's: Ministerie van Justitie

ORANJESTAD — Nederland heeft toegezegd Aruba te ondersteunen bij de opvang van vluchtelingen uit Venezuela. In het kader daarvan bracht maandag en dinsdag een delegatie van de Nederlandse dienst Terugkeer en Vertrek een bezoek aan Aruba. Eerst was er een

gesprek met Justitieminister Andin Bikker (POR) en een kennismaking met de verschillende afdelingen bij Justitie, daarna gaf men dinsdag een workshop Hostmanship voor twaalf ambtenaren van dit ministerie. Hostmanship is een samenvoeging van twee begrippen:

hospitality en craftmanship, gastvrijheid en vakmanschap. Het gaat daarbij om mensgerichte dienstverlening. De workshop richtte zich vooral op het veranderen van cultuur bij de verschillende diensten, een verandering in de richting van dergelijk hostmanship.

Woensdag breinbreker

Elke woensdag in de **Amigoe** een Sudoku-puzzel. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom.

					9			
1	5			3		7		4
	9		1		8			
9								5
		5		1	3			7
8		6						
4	2	3					8	
	1	7		5				
5						1		

DIFFICULTY RATING: ★★☆☆☆

Oplossingen moeten op dinsdag voor 12.00 uur ingediend zijn. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe Sudoku. De winnaar kan de prijs (free spin prijzenrad van Amigoe) ophalen bij het kantoor van de Amigoe. De oplossing is volgende week te vinden op pagina 10.

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (woorden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Statenjaar 2019-2020 officieel geopend

Gouverneur hamert op belang veerkracht

WILLEMSTAD — Kai, lanta i sigui (vallen, opstaan en weer doorgaan). Dit stond gisteren centraal in de toespraak van gouverneur Lucille George-Wout bij de opening van het nieuwe Statenjaar. In haar toespraak keek de gouverneur namens de regering terug op het voorbije Statenjaar en presenteert zij de plannen van het kabinet voor de komende periode.

Gouverneur George-Wout stond stil bij de moeilijke tijden die het eiland doormaakt. Zij verwees naar de economie, de werkloosheidscijfers, het veiligheidsgevoel en de onzekerheid die bij veel burgers bestaat over hun eigen toekomst, maar ook die van het eiland zelf. “Onder deze moeilijke omstandigheden moeten wij terugrijpen naar het credo van vallen, opstaan en doorgaan; veerkracht. Ondanks het feit dat de uitdagingen groot zijn en de weg moeilijk is, zal de regering al het nodige doen om deze perfecte storm om te buigen in herstel, economische groei en welzijn. Dit is de uitdaging en de plicht die deze regering op zich neemt.”

De gouverneur verwees veelvuldig naar de groei-strategie van het kabinet-Rhuggenaath, maar ook naar het Groeiakkoord die de Curaçaose en de Nederlandse regering met elkaar zijn overeengekomen. De groei-strategie is nodig om de vereiste hervormingen op Curaçao door te voeren, met het doel om de economie nieuw leven in te blazen, het sociaal welzijn te bevorderen, het eiland financieel gezond te maken en het bestuurlijk apparaat te versterken. Deze hervormingen dienen gepaard te gaan met investeringen. De groei-strategie is op dit moment al in uitvoering, zo gaf ze aan. Zo zal eind 2019 Invest Curaçao zijn ingevoerd. Dit is een orgaan dat als voorbeeld Invest EU heeft. Dit was een programma van de Europese Unie,

Op de foto-combinatie spreekt gouverneur Lucille George-Wout de Staten toe tijdens de opening van het nieuwe Statenjaar. Op de tweede foto wordt zij door een comité van Statenleden verwelkomd bij haar aankomst bij het Statengebouw in de binnenstad.

dat een belangrijke rol speelde om de Europese deelstaten uit de crisis te helpen geraken. Er zal ook een garantiefonds komen voor een betere afstemming tussen ondernemers en investeerders, waarbij aandacht moet komen voor sectoren zoals toerisme, de creatieve sector, de landbouwsector en investeringen in het Rif-gebied en de binnenstad. De fondsen voor de investeringen zullen mogelijk worden opgebracht door kapitalisatie na een inventarisatie van gebouwen en terreinen van de overheid. Deze mogelijke opbrengsten zullen worden gebruikt voor investeringen op sociaal en economisch gebied, waarbij de verkoop van UTS als voorbeeld dient. Deze verkoop, die na jaren werd afgerond, heeft broodnodige fondsen opgeleverd die in de gemeenschap geïnvesteerd zullen worden. In het kader van de opleving van de economie maakte de gouverneur melding van een wetsvoorstel dat het mogelijk moet maken om het aantal verzoeken voor horecazaken en hotels terug te brengen van tien naar twee.

Foto: Ken Wong

Dit alles in het kader van het red carpet-project. Verder gaf George-Wout aan dat op dit moment 60 procent van de trajecten in de groei-strategie ook in het Groeiakkoord aan bod komen. Middels dit akkoord tussen de Nederlandse en Curaçaoese regering wordt voor de komende drie jaar 180 miljoen gulden vrijgemaakt voor investeringen sociale en economische projecten. Tijdens de 45 minuten durende toespraak ging de

gouverneur per ministerie in op de plannen die de regering voor ogen heeft. Aan het eind van haar toespraak benadrukte zij dat de regering zich ervan bewust is dat de weg naar herstel veel offers en vertrouwen van alle burgers zal vragen, maar dat de regering in dit verband in gesprek met de burgers zal treden. Niet om de burgers te informeren over de plannen, maar om te bewerkstelligen dat de regering hoort wat er onder de burgers leeft.

MFK pleit voor gemengde transitiecommissie CMC

WILLEMSTAD — Voor een succesvolle overgang van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) naar het Curaçao Medical Center (CMC), dienen medische en financiële deskundigen nauw samen te werken. Deze gemengde commissie moet garant staan voor een succesvolle transitie, meldt MFK-Statenlid Jacinta Constanica.

Constancia bezocht samen met MFK-fractieleden Gilmar ‘Pik’ Pisas, Charles Cooper, Gilbert Doran en Juniel Carolina vorige week het CMC. Het betrof haar tweede bezoek, aangezien ze vorige maand samen met Statenleden Marilyn Moses van Movimentu Progresivo (MP) en Jaime Cordoba van Pueblo Soberano (PS) ook al een rondleiding kreeg in het nieuwe ziekenhuis. Los van haar mening over met name de financiële besommingen rond de bouw van het ziekenhuis en ook aantijgingen over haar rol in het project Hospital Nobo Otrobanda (HNO) toen ze Gezondheidszorg-minister was, verklaarde Constanica dat ze onder de indruk is van wat ze gezien heeft tijdens de twee rondleidingen. Ze sprak dan ook de hoop uit dat het CMC wordt afgebouwd, ‘omdat de bevolking

het verdient’. Constanica vindt echter dat de op stapel zijnde transitie beter geleid dient te worden. “Ik zie graag dat er een commissie wordt samengesteld, bemand door Curaçaoese en Nederlandse experts uit de financiële én medische wereld. Behalve de transitie in goede banen leiden, moet dit team ook werken aan bestaande knelpunten in aanloop naar de overgang.” Dat de financiering voor de afbouw van het CMC nog niet rond is, ziet het MFK-Statenlid als een van de knelpunten. “Er werd wederom een extra Nederlandse lening aangevraagd. De HNO-directie zou echter betwijfelen of de Nederlandse regering een volledige lening, ofwel 200 miljoen gulden, zal verstrekken. Om de aanvraag toch gehonoreerd te krijgen en als garantie voor een goede besteding van

deze gelden, moeten onze beste financiële experts met Nederlandse deskundigen én ook het College financieel toezicht (Cft) om de tafel gaan zitten.” Ze wil ook dat medische deskundigen worden geraadpleegd: “Het is jammer dat bijvoorbeeld experts die nu werkzaam zijn bij het Sehos, worden buitengesloten van het transitietraject. Zij beschikken namelijk over zoveel ‘knowhow’. Het zou geweldig zijn als medische en financiële deskundigen schouder aan schouder werken aan een succesvolle transitie.”

In de aanloop naar die transitie, wil Constanica proberen alle betrokkenen samen te krijgen in een vergadering van de Centrale Commissie van de Staten. “Tot nu toe hebben we telkens te maken met individuele bijeenkomsten. Ik wil graag naast het Cft, ook de HNO- en Sehos-directie, het consortium van lokale banken en fondsen, medisch specialisten en huisartsen allemaal tegelijk horen.”

MFK, KdNT en PS blijven weg bij opening nieuw Statenjaar

WILLEMSTAD — De oppositiefracties van MFK, KdNT en de PS zijn gisteren niet komen opdagen voor de plechtige vergadering van de opening van het nieuwe Statenjaar. Volgens MFK-fractievoorzitter Gilmar ‘Pik’ Pisas protesteren de oppositiefracties op deze manier tegen de manier waarop zij in de Staten worden behandeld.

Het enige Statenlid van de oppositie dat gisterochtend kwam opdagen was MP-leider Marilyn Moses. Maar volgens Pisas zijn alle oppositiefracties gisteren bijeen gekomen en hebben zij toen samen het besluit genomen om vandaag weg te blijven bij de plechtige Statenvergadering. “Waarom zouden wij gaan? Als oppositie worden wij niet gehoord. Waarom zouden wij feest gaan vieren, als het land zeer moeilijke tijden doormaakt? Daar passen wij voor.”

Pisas heeft tal van vragen over de manier waarop Staten voorzitter William ‘Junior’ Millerson vergaderingen van de Staten leidt, maar ook hoe hij met verzoeken en vragen van de oppositiefracties omgaat. “Wij hebben veel vergaderingen aangevraagd, maar die worden steevast niet opgeroepen. Dit

terwijl wij hebben geconstateerd dat verzoeken van de coalitiefracties wel eerder aan bod komen.” Gisteren noemde Pisas onder meer ook een drietal wetsvoorstellen van zijn fractie die al geruime tijd liggen te wachten. Hij had het onder meer over een initiatiefwetsvoorstel van de MFK om donker getinte autoglazen toe te laten, een voorstel om niet-Nederlanders die langer op het eiland woonachtig zijn ook de mogelijkheid te geven om te stemmen en een voorstel om de autoriteit van de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) uit te breiden. Ook hekelt de MFK-fractie voorzitter dat de oppositie tijdens vergaderingen mond-dood wordt gemaakt. “Als wij met een verzoek komen, dan zegt de voorzitter steevast nee, of brengt hij het ter stemming, zodat wij door de coalitiemeerderheid worden

weggestemd. Wat heeft het voor zin dan om vergaderingen bij te wonen, als je nooit gehoord wordt?” vraagt hij zich af.

Pisas wijst er ook op dat de leden van het kabinet-Rhuggenaath brieven met vragen van oppositie niet beantwoorden. “Wat kunnen wij dan doen? Wij hebben de zaak aangekaart bij gouverneur Lucille George-Wout. Die heeft ons doorverwezen naar premier Eugene Rhuggenaath (PAR), maar onze brieven worden nog steeds niet beantwoord.”

Op de vraag wat de oppositiefracties nu verder gaan doen, antwoordt Pisas dat in het Reglement van Orde van de Staten staat binnen welke termijn, namelijk binnen veertien dagen, vergaderingen dienen te worden opgeroepen als ze zijn aangevraagd. “Daar gaan wij ons strikt aan houden. Iedere week dat deze grens wordt overschreden gaan wij de voorzitter erop attenderen. Op deze wijze kan de pers, maar ook de gehele gemeenschap zien hoe men in deze Staten met de oppositie om-springt.”

Brand in Boca Samí

Foto: Edwin van der Kreeke

WILLEMSTAD — Diverse bluseenheden van de brandweerpost van Mundu Nobo en Rio Canario zijn gisteren omstreeks 11.30 uur uitgerukt voor een uitslaande brand in de wijk Boca Samí. In de wijde omgeving waren er zwarte rookpluimen te zien. Op sociale media circuleerden al snel diverse foto’s en video’s van de brand, mogelijk een bandenopslagplaats.

Man na chat met meisje mishandeld

WILLEMSTAD — Op Facebook circuleert een video waarop te zien is hoe een groep mannen de 49-jarige Europese Nederlander Hendrik S. bij een bushalte mishandelt.

Hij zou eerder op sociale media contact hebben gezocht met een dertienjarig meisje, dat zich eerst als een vijftienjarige voordeed. Dat weerhiel hem er echter niet van om te proberen haar over te halen om hem te ontmoeten bij Bar 27 in de stad. De Amigoe schreef

hier reeds over. Op de nieuwe video op Facebook is te zien hoe S. hardhandig door een groep mannen wordt aangepakt en flinke mep-pen in het gezicht krijgt. “Zo doen wij dat met pedofielen. Zorg dat je nooit meer met een dertienjarige gaat praten”, zo is duidelijk

op de video te horen. De video sluit af op het moment dat de agressors zijn rugtas doorzoeken, op zoek naar waardevolle spullen. Het is onbekend of de man na de mishandeling aangifte heeft gedaan bij de politie. Het chat-gesprek tussen S. en het dertienjarige meisje circuleerde vorige week op Facebook. Dit zorgde voor veel maatschappelijke onrust. Hij drong in het gesprek aan op een ontmoet-

ting met het meisje, ook toen hem werd verteld dat zij nog maar dertien jaar was. Hij spoorde het meisje aan om tegen haar ouders te liegen om hem te kunnen ontmoeten. Hij vond het kennelijk heel normaal toen ze zei dat ze minderjarig was en wilde ook foto’s van haar hebben om te controleren of ze echt dertien was. Hij wilde zelfs weten op welke school ze zat, zodat het makkelijker voor

hen zou zijn om elkaar te ontmoeten. De Amigoe had gisteren contact met politiewoordvoerder Imro Zwerwer. Hij bevestigt dat er vooralsnog geen onderzoek in beide zaken gaande is. De politie heeft daarentegen wel kennisgenomen van de chat-berichten en de video waarop te zien is dat de man wordt mishandeld. In deze zaak is geen aangifte bij de politie gedaan, aldus Zwerwer.

Foto: Ken Wong

Begroting 2020 ingediend

WILLEMSTAD — Minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) heeft gisterochtend de concept-begroting 2020 bij de Staten ingediend. Conform de Staatsregeling van het Land Curaçao dient de begroting op de tweede dinsdag van september, bij de opening van het nieuwe Statenjaar te gebeuren. Op de foto de overhandiging van de begroting door Gijsbertha (links) aan Staten voorzitter William ‘Junior’ Millerson (PAR).

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

Euro

Groen

AMSTERDAM — De Europese beurzen stonden vandaag in het groen. Beleggers verwerkten een miljardenbod op de London Stock Exchange (LSE) door de uitbater van de beurs in Hongkong. Daarnaast werd uitgekeken naar de Europese Centrale Bank (ECB), die morgen naar verwachting met nieuwe stimuleringsmaatregelen komt. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,5 procent hoger op 571,09 punten. De MidKap klom 1,2 procent tot 836,66 punten. Frankfurt, Londen en Parijs stegen tot 0,9 procent. In Parijs won Casino 1,8 procent. Volgens Franse media onderzoekt het Franse supermarktoncern Carrefour (min 1,5 procent) al enkele weken een bod op zijn branchegeenoot. Apple-leveranciers als het Oostenrijkse AMS (plus 5 procent) waren in trek na de onthulling van drie nieuwe iPhones. De euro was 1,1024 dollar waard, tegen 1,1047 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 1,3 procent meer op 58,16 dollar. Brentolie klom 1,3 procent in prijs tot 63,15 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw met winst gesloten. De Japanse banken bleven profiteren van de stijgende rendementen op de obligatiemarkten. Ook waren de Japanse toeleveranciers van Apple in trek na de onthulling van drie nieuwe iPhones door de Amerikaanse technologiegigant. De daling van de Japanse yen bleef daarnaast steun bieden aan de exportbedrijven. De Nikkei in Tokio eindigde 1 procent in de plus op 21.597,76 punten. De Japanse megabanken Mizuho Financial Group, Sumitomo Mitsui Financial Group en Mitsubishi UFJ Financial Group dikten tot 4,4 procent aan. De stijging van de obligatierendementen maakt het voor Japanse banken gemakkelijk om geld te verdienen met kredietverstrekking. In Shanghai noteerde de beursgraadmeter tussentijds 0,4 procent in de min en in Hongkong ging de Hang Seng-index 1,7 procent vooruit. De Kospi in Seoul boekte een winst van 0,8 procent en de All Ordinaries in Sydney won 0,1 procent.

Wall Street

Licht hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag licht hoger geopend. China kwam met een uitzonderingenlijst voor importheffingen tegen de Verenigde Staten, wat zorgde voor enig optimisme aan het handelsfront. President Donald Trump haalde daarnaast andermaal hard uit naar de Amerikaanse centralebankenkoepel, de Federal Reserve. De Dow Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,1 procent hoger op 26.937 punten. De brede S&P 500 zakte een fractie tot 2990 punten en de technologiebeurs Nasdaq won 0,2 procent tot 8099 punten. Trump pleitte via Twitter voor een verlaging van de rente door de Fed tot nul of zelfs daaronder. De kans op zo'n stevige renteverlaging wordt volgens de president door beleid van 'idioten' nu niet benut. De kritiek op de Fed valt aan de vooravond van een nieuw rentebesluit van de Europese Centrale Bank. Alom worden nieuwe stimuleringsmaatregelen voor de eurozone verwacht. General Motors (GM) daalde 0,8 procent. Het autoconcern riep in de VS miljoenen auto's terug naar de garage wegens een probleem met het remsysteem.

Amerikaanse waakhond richt pijlen op Amazon

SEATTLE — Amerikaanse mededingingsautoriteiten zijn begonnen aan een reeks ondervragingen van kleine bedrijven die hun producten verkopen via Amazon. De toezichthouder Federal Trade Commission (FTC) wil daarmee nagaan of de webwinkelreus zijn dominante positie op de markt misbruikt.

Ten minste drie winkeliers laten weten dat ze een gesprek van zo'n anderhalf uur hebben gehad met onderzoekers van de FTC. De vraag die daarbij centraal staat, is hoeveel van hun omzet via Amazon wordt behaald en hoeveel

via vergelijkbare online winkels van concurrenten. Amazon claimt in zijn verweer tegen mededingingsklachten vaak dat winkeliers zelf kunnen kiezen via welk platform ze online producten verkopen. Volgens experts in kartelonderzoeken wijst de opzet van het onderzoek erop dat de marktwaakhond een grondig onderzoek naar Amazon voorbereidt. Gesprekken met ondernemers moeten de precieze werkwijze van Amazon in kaart brengen en uitwijzen of het bedrijf daarbij buiten zijn boekje gaat. Het internetbedrijf zelf heeft nog geen melding gemaakt van een kartelonderzoek. De FTC onthield zich van com-

mentaar. Techwebsite The Verge meldde eerder al dat de FTC zich verdiept in een deal tussen Apple en Amazon. De samenwerking zou kleinere Amerikaanse verkopers van Apple-producten mogelijk buitenspel zetten. Amazon ligt ook in Europa onder vuur van mededingingsautoriteiten. De commissaris voor Mededinging van de Europese Unie, Margrethe Vestager, kondigde in juli een formeel onderzoek aan naar mogelijk misbruik van verkoopgegevens van concurrenten door Amazon. In Italië viel de financiële opsporingsdienst binnen bij dochterondernemingen van Amazon om bewijs te verzamelen in een kartelonderzoek.

Techreus Prosus schiet omhoog op Damrak

AMSTERDAM — Het aandeel Prosus schoot vandaag omhoog bij zijn debuut op Beursplein 5. De dochter van de Zuid-Afrikaanse techgigant Naspers kreeg een referentieprijs van 58,70 euro mee, maar stond bij de eerste handelsbeweging al op 76 euro. Dat is een stijging van bijna 30 procent.

In totaal worden er 1,6 miljard aandelen Prosus geplaatst. Bij de referentieprijs betekende dat al een beurswaarde voor de Naspers-dochter van een kleine 94 miljard euro. Topman Bob van Dijk van moederconcern Naspers sprak

van 'een goede eerste start' en dat de notering van Prosus zal helpen met groei. Bij de huidige koers is Prosus al dik 121 miljard euro waard. Daar staat de onderneming op het Damrak op de derde plek qua waarde, na Shell en Unilever. Die

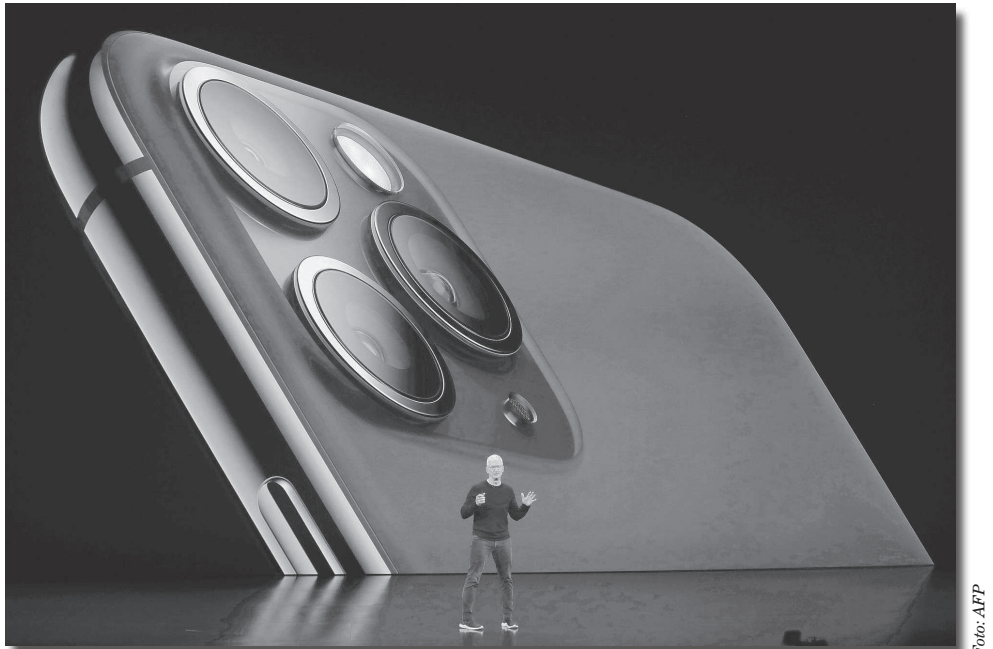
hebben respectievelijk een waarde van zo'n 230 miljard euro en 149 miljard euro. Nummer vier is chipmachinefabrikant ASML, die ruim 92 miljard euro waard is. Naspers houdt een belang van 73 procent in Prosus, de andere 27 procent van de aandelen wordt onder de huidige aandeelhouders van Naspers verdeeld. Er werden geen nieuwe aandelen uitgegeven bij de beursgang. Het aandeel Naspers zakte in Johannesburg overigens

7 procent. Prosus omvat de consumenteninternetactiviteiten van Naspers, dat grote belangen in diverse internetbedrijven had. Vooral het belang van bijna een derde in de Chinese internetreus Tencent is veel waard. Dat belang valt nu onder Prosus. Verder is Prosus (mede) aandeelhouder van grote internetbedrijven als het Russische mail.ru en maaltijdbestelsites Swiggy uit India en Delivery Hero uit Duitsland.

Apple onthult nieuwe iPhones

CUPERTINO — Apple heeft gisteren zoals verwacht drie nieuwe iPhones onthuld. De technologiereus kwam tijdens zijn jaarlijkse productonthulling ook met een vernieuwde Apple Watch, een streamingdienst voor video en een abonnement voor computerspellen op de proppen.

De nadruk bij de vernieuwde iPhones ligt dit jaar op verbeteringen aan de hardware, met nadruk op de camera. Ook werd gebroken met de naamgeving van de toestellen waardoor de verwarendere termen XR en XS verdwijnen en worden vervangen door Pro en Pro Max. Verder gaf Apple onder meer zijn smartwatch Apple Watch een beurt. Het scherm van die zogeheten wearable staat nu continu aan. Ook kwam het bedrijf met een nieuwe instap-iPad. De nieuwe videostreamingdienst Apple TV+ gaat op 1 november van start en gaat net geen 5 dollar per maand kosten. Kopers van een Apple-product krijgen een jaarabonnement gratis. De prijs voor Apple TV+ is lager dan een abonnement op concurrent Netflix. Ook

De nadruk bij de vernieuwde iPhones ligt dit jaar op verbeteringen aan de hardware, met nadruk op de camera.

de prijs die Disney gaat vragen voor zijn aanstaande videostreamingdienst is hoger. Die dienst gaat een kleine twee weken na die van Apple van start.

Met abonnementsdienst Apple Arcade kunnen gebruikers van een iPhone of iPad onbeperkt spelletjes spelen. Ook die dienst kost 4,99 dollar per maand.

Beurs Hongkong doet bod op Brits beursbedrijf

HONGKONG — De uitbater van de beurs in Hongkong wil zijn Londense branchegenoot London Stock Exchange (LSE) overnemen. Hong Kong Exchanges and Clearing (HKEX) denkt door de samenvoeging een 'wereldwijde leider' op het gebied van marktinfrastructuur te worden.

HKEX-topman Charles Li denkt dat de samensmelting de wereldwijde financiële markten 'decennialang zal veranderen'. Hij meent dat beide bedrijven sterke merken zijn die er financieel goed voorstaan. HKEX biedt in totaal 29,6 miljard pond (ruim 66 miljard gulden) voor LSE. De Britse beursuitbater liet in een reactie weten het bod te gaan bekijken. Wel laat

het bestuur van LSE weten dat het om een 'ongevraagd, voorlopig en aan een aantal voorwaarden onderhevig bod' is. De Britten namen vorige maand dataleverancier Refinitiv, de voormalige dataatank van Thomson Reuters, over. Daar betaalde LSE 27 miljard dollar voor. LSE stelt die overname gewoon door te zetten. HKEX nam in Groot-Brittannië al eerder de Londen Metal Ex-

change over. De voorgestelde overname kan wel op extra aandacht van de Britse overheid rekenen, zei minister Andrea Leadsom. Volgens haar zullen de Britse autoriteiten heel scherp kijken naar 'alles dat mogelijke veiligheidsimplicaties heeft voor het Verenigd Koninkrijk'. Kenners waarschuwen dat de overname door HKEX zal worden gezien als een Chinese overname en dat het erg moeilijk wordt om goedkeuring te krijgen. Andere Europese beursuitbaters zoals Euronext en Deutsche Börse werden vandaag hoger gezet op de beurs na het bericht.

Trump wil negatieve Amerikaanse rente

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump wil dat de Federal Reserve de Amerikaanse rente drastisch verlaagt. Die moet volgens Trump 'naar nul, of lager'. Als dat doel bereikt is, moeten de Verenigde Staten de staatsschuld herfinancieren.

"De kosten van de rentebetalingen zouden dan een stuk lager kunnen, terwijl we de leningen gelijk langer kunnen vastzetten", twitterde hij. Trump heeft al langer kritiek op het beleid van de Amerikaanse centrale bank

en Fed-voorzitter Jerome Powell. De president wil dat de centrale bank de Amerikaanse economie stimuleert. "We hebben een geweldige munteenheid en veel macht", schreef hij. Volgens hem zouden de VS 'altijd de laag-

ste rente moeten betalen'. Trump wijt de hoge Amerikaanse rente, die sinds een renteverlaging eind juli op een bandbreedte van 2 procent tot 2,25 procent staat, aan het beleid van Powell en de Fed. Hij noemt de mogelijkheid om de rente naar nul te brengen 'een kans die je maar één keer in je leven krijgt'. Die kans lopen de VS mis door 'idioten', meent de president.

Naweeën staking zitten British Airways dwars

LONDEN — De Britse luchtvaartmaatschappij British Airways kampt nog met de naweeën van de pilotenstaking van de afgelopen twee dagen. Vandaag moest daardoor opnieuw een aantal vluchten worden geschrapt.

In totaal bevond bijna de helft van de ruim 300 vliegtuigen zich vandaag aan het begin van de dag niet op de juiste locatie. Dat gold ook voor meer dan 700 piloten.

Bovendien waren de roosters van ruim 4000 man cabinepersoneel verstoord. Een deel daarvan kon niet werken vanwege wettelijk vereiste rusttijden. De piloten van British Airways staakten 48 uur lang, waardoor de Britse luchtvaartmaatschappij vrijwel alle vluchten moest schrappen. De vliegers eisen een loonsverhoging en nieuwe afspraken over winstdeling en uitbetaling in aandelen. Op 27 september hebben ze een nieuwe staking gepland.

Californië: Uber-chauffeur voortaan werknemer

SACRAMENTO — Californië wil dat bedrijven achter taxi-apps als Uber en Lyft hun chauffeurs voortaan als werknemers behandelen. De senaat van de Amerikaanse staat heeft een wet aangenomen die dat bepaalt.

De kwestie of bedrijven achter apps die klusjes aanbieden opdrachtnemers als personeel moeten behandelen, is wereldwijd al jaren een heet hangijzer. De nieuwe wet die in Californië is aangenomen, schrijft voor dat mensen alleen als zelfstandige aannemer kunnen worden behandeld als hun werk buiten de gebruikelijke activiteiten van bedrijven vallen. Een internetbedrijf als Uber laat juist veel taxichauffeurs als freelancer ritjes uitvoeren. Hetzelfde doen veel andere digitale platforms in de zogeheten 'gig economy' zoals maaltijdbezorgers of platforms voor klusjes. Als werknemer zouden ze in Californië onder andere recht hebben een minimumloon en betaalde overuren. Uber ligt wereldwijd in de clinch met partijen die vinden dat zelfstandige chauffeurs in feite werknemers zijn en trok daarbij geregeld aan het kortste eind. Zo bepaalde de op een na hoogste rechtbank van het Verenigd Koninkrijk vorig jaar dat Uber-chauffeurs werknemers zijn. In Californië werken naar schatting zeker een miljoen mensen als zelfstandige via digitale platforms. Naast de aanzienlijk hogere kosten, is de nieuwe wet ook van symbolische waarde. Veel ontwikkelaars van apps voor de gig economy, die zich laten voorstaan op hun innovatieve karakter, hebben hun kraamkamer in het Californische Silicon Valley staan.

NEW YORK				AMSTERDAM			
10-Sep				10-Sep			
DOW JONES	26.755,26	-0,30%	AEX	569,02	0,16%		
S&P 500 INDEX	2.960,77	-0,59%	ARCELORMITTAL	14,76	3,38%		
NASDAQ	8.022,25	-0,81%	AEGON NV	3,81	4,13%		
AMAZON.COM INC	1.812,61	-1,02%	KONINKLIJKE AHOL	22,17	2,14%		
APPLE INC	213,25	-0,43%	AKZO NOBEL	80,85	-0,55%		
BAIDU INC-SP ADR	108,27	3,06%	ASML HOLDING NV	216,90	-1,03%		
BERKSHIRE HATH-B	206,41	-0,10%	DSM (KONIN)	113,05	-1,35%		
BOEING CO/THE	364,92	1,71%	HAL TRUST	137,20	-0,72%		
CITIGROUP INC	68,80	0,01%	HEINEKEN NV	96,16	0,38%		
COCA-COLA CO	54,13	-0,72%	ING GROEP NV	9,59	2,73%		
COSTCO WHOLESALE	295,59	-1,14%	KPN (KONIN) NV	2,75	-3,00%		
WALT DISNEY CO	136,91	-1,38%	KONINKLIJKE PHIL	41,94	-0,47%		
3D SYSTEMS CORP	7,98	3,91%	RANDSTAD NV	46,41	4,32%		
EBAY INC	40,35	-2,55%	ROYAL DUTCH SH-A	26,05	2,46%		
FACEBOOK INC-A	186,42	-1,24%	TOMTOM	11,49	-0,45%		
GENERAL ELECTRIC	9,22	2,85%	TOTAL SA	47,49	2,51%		
ALPHABET INC-A	1.198,82	-0,54%	UNILEVER NV	54,75	-1,32%		
HP INC	18,95	-0,34%	W.P. STEWART HOL	545,10	-0,52%		
HOME DEPOT INC	230,70	-0,93%					
INTEL CORP	51,11	-0,93%	SCOTTIABANK FUNDS		9-Sep		
JOHNSON&JOHNSON	128,21	0,93%	MONEY MARKET	13,4907	0,01%		
MICROSOFT CORP	134,86	-1,93%	US DOLLAR BOND	2,8470	-0,48%		
PROCTER & GAMBLE	119,93	-1,83%	GLOBAL GROWTH	3,0913	1,10%		
ROYAL DUTCH-ADR	57,46	2,13%	US GROWTH	16,9897	1,38%		
STARBUCKS CORP	90,66	-3,72%	CANADIAN GROWTH	2,7111	-0,14%		
TWITTER INC	43,23	-2,33%	FUNDS		9-Sep		
WALMART INC	115,63	-0,60%	BGF CONT EUR FLEX	29,38	-0,61%		
EXCHANGE TRADED FND				10-Sep			
ALERIAN MLP - AMLP	9,20	0,71%	BGF EMTK BOND	18,98	0,21%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48,99	0,03%	BGF FIX INC GBL OP	14,63	0,14%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	87,20	-0,03%	BGF USD CORE BOND	57,66	-0,09%		
ISH SELECT DIV - DIVY	101,04	0,17%	BGF USD HI YIELD BND	34,73	0,17%		
ISH MSCI EMTK - EEM	41,30	-0,21%	TEMPLETON GBL BND	25,15	0,08%		
ISH MSCI PAC - EPP	45,47	-0,08%	TEMPLETON ASIAN SM	49,86	0,02%		
ISH RUSSELL - IWV	173,49	-0,61%	CURRENCIES		10-Sep		
ISH S&P 500 - SPY	179,73	-1,14%	YENUSD	107,2700	0,03%		
ISH EUROPE - IEV	43,09	0,07%	EURUSD	1,1046	-0,02%		
INVESCO QQQ TRUS	189,25	-1,01%	CANUSD	1,3147	-0,16%		
INVESCO DB COMMO	15,38	0,75%	GBPUSD	1,2354	0,06%		
SPDR S&P INT DIV-DWIX	38,92	-0,20%	COMMODITIES		10-Sep		
SPDR S&P MID 400	350,33	-0,39%	OIL WTI	58,55	1,21%		
SPDR S&P 600 SMA	67,34	0,33%	GOLD	1497,21	-0,13%		
VANGUARD REIT - VNQ	91,39	-1,73%	SILVER	18,14	0,68%		
WSDOTR JAP H EQ-DXJ	49,00	1,05%	WHEAT	476,50	0,42%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Aruba Heart Foundation

"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Ombudsman over ouderenarmoede in Caribisch Nederland:

‘We moeten ons schamen voor deze situatie’

Gedeputeerde Den Heyer (l) neemt het verslag van ombudsman Van Zutphen in ontvangst.

KRALENDIJK — De leefsituatie van arme ouderen in Caribisch Nederland maakt Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen ‘boos’. Hij noemt het leven van een deel van die ouderen zelfs ‘mensonwaardig’ en schaamt zich voor de situatie. Dat blijkt uit zijn rapport Oog voor ouderen in Caribisch Nederland. Daarin wordt geconcludeerd dat arme ouderen te weinig geld hebben om in de eerste levensbehoefte te voorzien.

Van Zutphen vindt dat de vaste lasten te hoog liggen in Caribisch Nederland. “Boodschappen zijn te duur, de energierekening is te hoog en het water te kostbaar”, zo valt in het rapport te lezen. Veel ouderen zijn afhankelijk van een bijbaan, familie of de dagopvang en dat zou niet moeten in de ogen van de ombudsman. Sommige ouderen hebben te weinig geld voor het kopen van eten en kloppen daarom aan bij de dagopvang. “Is de dagopvang gesloten, dan eten zij niks. Het krijgen van betaalbaar eten lijkt één van de voornaamste redenen te zijn om naar de dagopvang te komen”, aldus van Zutphen.

Caribisch Nederland kent een Algemene Ouderdomsverzekering (aov), vergelijkbaar met de Nederlandse AOW-uitkering, maar die voorziet niet in voldoende fi-

nanciële zekerheid, mede omdat de kosten van de eerste levensbehoeften bijna twee keer zo hoog zijn als in Europees Nederland. **Rondkomen onmogelijk** “Alles is duur op de eilanden. Het is geen uitzondering dat prijzen twee keer zo hoog zijn als in Europees Nederland. En met de schamele 644 dollar die ouderen krijgen, is het voor hen onmogelijk om rond te komen. In Europees Nederland zou er allang hevige geprotesteerd zijn tegen zulke misstanden, maar ouderen in Caribisch Nederland trekken niet zo snel aan de bel”, aldus Van Zutphen.

De ombudsman stelt zelfs dat er ‘nauwelijks wordt omgekeken’ naar de oudere eilandbewoners, terwijl ze wel degelijk Nederlandse burgers zijn. De situatie in Caribisch Nederland wordt volgens Van

Zutphen in Den Haag benaderd als een ‘ver-van-mijn-bedshow’ en hij wil dat daar snel verandering in komt.

Conclusies niet nieuw Gedeputeerde Nina den Heyer laat weten blij te zijn met de bevindingen die in het rapport staan. De conclusies zijn voor de politica echter niet nieuw. “Dit is niet het eerste rapport dat duidelijk maakt dat deze problematiek met prioriteit moet worden aangepakt.” Den Heyer zegt al langere tijd het armoedeprobleem onder de aandacht te brengen in politiek den Haag.

“Ik ben het met de ombudsman eens dat het sneller en concreter moet”, zegt Den Heyer over het oplossen van de armoede. “Wij werken samen met St. Eustatius en Saba aan een reactie. Ik kijk ook met belangstelling uit naar het debat dat later dit jaar in de Tweede en Eerste Kamer zal worden gevoerd.”

Vervoer

In het rapport valt verder te lezen dat Van Zutphen van mening is dat voorzieningen voor ouderen ontoereikend

zijn. Zo is er niet of nauwelijks openbaar vervoer, thuiszorg is er in beperkte mate, specifieke revalidatiecentra ontbreken en de dagopvang kampt met een tekort aan opvangplekken.

Het gebrek aan vervoer zorgt daarnaast voor hogere kosten. Mensen zijn daardoor aangewezen op de buurtsuper. Zo’n buurtsuper kan met een beetje pech drie keer zo duur zijn als een supermarkt aan de andere kant van het eiland. Ook kan de gebrekkige vervoerssituatie zorgen voor isolering.

Caribische tafel

De situatie voor ouderen die rond of onder de armoedegrens leven, is in Van Zutphens ogen ‘niet acceptabel’, verbetering moet dan ook snel gaan optreden. Daarvoor wijst hij naar de overheden en roept daarom op tot een ‘Caribische tafel’.

“Overheidsinstanties gaan nu teveel uit van hun eigen taken, bevoegdheden en budgetten. Ze beseffen onvoldoende dat hun beleid samenkomt bij kwetsbare ouderen in Caribisch Nederland.” Naast beleidsmakers moeten ook ouderen en hulpverleners plaatsnemen om de nog te vormen Caribische tafel. De gesprekken die daar gevoerd worden, moeten leiden tot nieuw beleid.

Achteruit

Alhoewel de ombudsman zich boos maakt over de ouderenarmoede is het probleem hem niet onbekend; in de afgelopen jaren kreeg hij veel signalen over armoede op de eilanden. De financiële situatie van veel ouderen is er sinds 2010 op achteruit gegaan, toen Bonaire, Saba en St. Eustatius een bijzondere gemeente van Nederland werden. Het recente onderzoeksrapport is de eerste van een reeks rapporten over armoede op de eilanden. Van Zutphen gaat ook nog rapporten schrijven over armoede onder alleenstaande ouders en onder jongvolwassenen. Aan het einde van dit jaar verwacht de ombudsman een beeld te hebben van armoede in al zijn facetten.

Welverdiende pluim

Veegmachines Bonaire houden wegdek en lucht schoon

KRALENDIJK — De twee nieuwe straatveegmachines die Kralendijk schoonhouden, staan nu perfect afgesteld en vangen nagenoeg al het verzamelde stof op zonder dit de lucht in te jagen. Eerder produceerden de veegmachines grote stofwolken maar dat is niet langer het geval. Vuilophaalbedrijf Selibon heeft de chauffeurs opdracht gegeven de filters goed schoon te maken voordat zij in alle vroegte op pad gaan. De machine op de foto, een Dulevo 850 van Italiaanse makelij, was vanochtend vroeg bezig op het nog verlaten parkeerplein in het Centrumgebied van Kralendijk waarbij de bestuurder met grote toewijding het wegdek schrobde en er geen stofje uit de machine kwam. Indien goed afgesteld, is de Dulevo 850 volgens zijn fabrikant in staat om 99,9

procent van het fijnstof te filteren. Selibon is actief betrokken bij de grote schoonmaak die nu op Bonaire plaatsvindt. De overheids-

nv heeft ook verschillende campagnes op touw gezet om gescheiden inzameling van huisafval aan te moedigen.

Openbaar vervoer

BC Bonaire wil goedkopere vluchten tussen ABC-eilanden

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege van Bonaire gaat een meer proactief beleid voeren om de connectiviteit met Aruba, Curaçao en de regio te verbeteren en vooral de kosten van vliegtickets te drukken. Volgens gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe is het vliegverkeer tussen de ABC-eilanden feitelijk niets meer dan een vorm van openbaar vervoer. Tjin Asjoe vindt dat reizigers recht hebben op beter en goedkoper reizen van en naar de zustereilanden: “Het terugdringen van de reiskosten past in het streven van de overheid om de kosten van het levensonderhoud te beteugelen.”

Tjin Asjoe wijst erop dat de inwoners van Bonaire voor familiebezoek, medische behandeling en andere belangrijke gebeurtenissen nu ‘volkomen afhankelijk’ zijn van vliegverbindingen die niet alleen duur zijn maar soms ook minder frequent dan wenselijk of minder betrouwbaar. Volgens de gedeputeerde is er een rol voor het Rijk weggelegd in het verstevigen en verduurzamen van het luchtverkeer tussen de Benedenwindse Eilanden. Harald Linkels, commissaris bij EZ Air, heeft overleg gehad met Tjin Asjoe en juicht diens bemoeienis toe: “Het is weliswaar een complexe materie maar ook een belangrijke. Het is goed voor Bonaire, en voor de connectiviteit in de regio, dat luchtvaartmaatschappijen

kunnen overleven. In ons geval willen wij graag de verbindingen tussen Bonaire en de regio verstevigen.” Linkels is blij dat het Bestuurscollege zich een grotere rol aanmeet in de expertgroep die de connectiviteit tussen de Caribische delen van het Koninkrijk onder de loep neemt en oplossingen wil aandragen. Zowel Tjin Asjoe als gezaghebber Edison Rijna heeft namens Bonaire zitting in de expertgroep. Volgens Tjin Asjoe is het belangrijk om het luchtverkeer tussen de ABC-eilanden aan te merken als openbaar vervoer: “Ook in Europees Nederland draagt het Rijk bij in de kosten voor het exploiteren van zogeheten dunne routes tussen verschillende steden en dorpen. Bij ons

gaat het verkeer dan misschien niet over de weg maar de functie van het verkeer door de lucht is precies dezelfde.” Tjin Asjoe vindt het ongepast dat de goedkoopste retourvlucht tussen Bonaire en Curaçao nu 150 dollar kost: “De meeste mensen reizen niet alleen. Een gezin van vier personen is dus al snel 600 dollar of meer kwijt.” De gedeputeerde vindt dat er ook betere verbindingen moeten komen vanaf Bonaire met bestemmingen in de regio. Tjin Asjoe becijferde dat een reiziger uit Bonaire die via Curaçao of Aruba naar een bestemming in Colombia of elders in de regio vliegt, nu meerdere keren luchthavenbelasting moet betalen: “In onze ticketprijzen vanaf Bonaire zit een belasting van 15 dollar. Op Hato zouden overstappers eigenlijk maar 10 dollar transfer belasting moeten betalen, maar in tickets van maatschappijen die vanuit Curaçao vertrekken zit standaard ook 37 dollar luchthavenbelasting inbegrepen. Onze reizigers worden op die manier dubbel belast, en ook veel te zwaar.”

Kamer vraagt naar stand van zaken natuurbeleid Caribisch Nederland

DEN HAAG — De Tweede Kamer wil een reactie van de Nederlandse regering over de laatste ontwikkelingen op het gebied van natuur op Bonaire. Het voorstel werd gedaan door GroenLinks-Tweede Kamerlid Nevin Özütok. “Tijdens een werkbezoek aan Bonaire zag ik met eigen ogen hoe schrijnend de situatie is, als het gaat om natuurbeheer. We hebben gevraagd om een specifiek natuurbeleid, maar het blijft erg stil”, zei ze. VVD’er André Bosman sloot zich daarbij aan. Bij de laatste toekenning van geld voor Nederlandse nationale parken, werden Bonaire, St. Eustatius en Saba vergeten, zei hij. D66-Tweede Kamerlid Jan Paternotte, voorzitter van de commissie voor Koninkrijksrelaties, stelde voor om een reactie te vragen van minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Visserij. De situatie bij Stinapa werd niet specifiek genoemd, al verwees Paternotte wel naar actuele ontwikkelingen.

Krap huishoudboekje beperkt Culinary Team Bonaire in doorgroeimogelijkheden

KRALENDIJK — De prijzenregen van het Bonairiaanse Culinary Team op de toonaangevende culinaire Caribische wedstrijd in Miami zorgde voor veel trotse gezichten op Bonaire. Na de grote winst – Bonaire keerde met negen prijzen terug – zou er optimaal geprofiteerd kunnen worden van de culinaire status van het eiland en de vergrote status van het team. Niets lijkt echter minder waar want de beperkte financiële middelen zorgen ervoor dat het team niet optimaal van de sterrenstatus gebruik kan maken.

door **Robert Pastoor**

“We hebben onlangs een uitnodiging gekregen om volgend jaar maart mee te doen aan een wedstrijd op Puerto Rico, maar daar kunnen we niet aan meedoen. Vooropgesteld kan het team technisch ook niet want je kunt niet steeds van werkgevers van teamleden verwachten dat ze hun personeel beschikbaar stellen voor het team, maar het kan financieel gezien ook niet”, laat teamcoach en horecaondernemer Floris van Loo desgevraagd weten. Het team heeft namelijk niet de middelen om meerdere internationale wedstrijden te bezoeken.

Onder horecakenners wordt Bonaire aangemerkt als nieuwe culinaire bestemming. Om die status verder te ontwikkelen is er volgens Van Loo meer nodig dan er nu gebeurt. “Het zou leuk zijn als we ons gezicht ook nog een paar keer per jaar op andere

Van Loo ontving voor het Culinary Team op Dia di Boneiru een onderscheiding van de overheid uit handen van gedeputeerde James Kroon.

wedstrijden kunnen laten zien. Dat hoeft niet per se met het hele team, maar kan ook met een aantal teamleden.” Tijdens dergelijke wedstrijden heeft het eiland de kans om zich culinair te presenteren op een internationaal podium.

Hoger niveau

Het bezoeken van meerdere wedstrijden, kookdemonstraties of het Culinary Team naar een nog hoger niveau brengen, staat en valt met de financiële middelen. “Wij hoeven ons in

principe geen zorgen te maken over de wedstrijd van volgend jaar in Miami. We hebben onze basisbegroting voor volgend jaar rond.” Toch wil het team meer dan de wedstrijd in Miami. De huidige basisbegroting is een bedrag van ruim 25.000 dollar. “Maar daarvoor kunnen we geen mensen laten invliegen of inhuren die extra trainingen en workshops kunnen geven. Als we echt een stap willen maken moeten we wel de slagkracht hebben om dat soort dingen te kunnen regelen.” Door die extra training kan het culinaire ni-

veau van het team en dus van Bonaire volgens de eigenaar van Rum Runners omhoog worden geschroefd.

Rol Bonhata onderschat

Een belangrijke geldschietster is hotelbranchevereniging Bonhata. Directeur Peter Jager stapte samen met de teamleden in het vliegtuig naar Miami om de wedstrijd bij te wonen. Hij was onder de indruk van de entourage, maar misschien nog wel meer van de prestaties. Wat hem wel steekt is dat veel mensen de rol van zijn be-

langenorganisatie onderschatten of zelfs onderkennen inzake het Culinary Team. Jager stelt dat zonder de financiële medewerking van Bonhata deelname in Miami op de tocht staat. Van Loo erkent dat Bonhata een belangrijke rol heeft binnen de logistieke operatie van het team. “Gedurende een halfjaar zijn ze daar meerdere uren per week bezig met de wedstrijd in Miami. Ze regelen onder meer onze tickets en handelen veel papierwerk af”, zegt de chef-kok erkentelijk. Daarnaast sponsort Bonhata het team ook met enkele duizenden dollars. Het is daarmee één van de grotere sponsors.

Steun overheid

Het Culinary Team smeedt het ijzer nu het heet is. De Eilandsraad zal binnenkort benaderd worden met de vraag om het veelgeprezen Culinary Team structureel te steunen. Volgens Van Loo krijgt zijn team namelijk niet altijd geld van de overheid, terwijl diezelfde lokale overheid op Dia di Boneiru het team voor het oog van vele toeschouwers huldigde voor de geleverde prestaties. “Wij kennen veel politici en bestuurders vanuit onze restaurants. Ze laten vaak weten dat ze enthousiast zijn over ons, dan kan het allemaal niet op qua enthousiasme. Dat moeten ze dan nu ook maar eens op papier laten zien”, aldus Van Loo met enige branie. “Wij zouden wel standaard in de overheidsbegroting opgenomen moeten worden, net zoals we dat bij Bonhata zijn.”

Euthanasie op demente vrouw was zorgvuldig

DEN HAAG — Voormalig verpleeghuisarts Catharina A. (68) heeft volgens de rechtbank in Den Haag op zorgvuldige wijze euthanasie toegepast op een diep dementerende patiënte. De rechtbank heeft de arts daarom ontslagen van alle rechtsvervolgning.

Het Openbaar Ministerie wilde een veroordeling voor moord, omdat de vrouw weliswaar een wilsverklaring had maar haar stervenswens niet vlak voor haar dood had herhaald. De arts beëindigde het leven van de 74-jarige patiënte in april 2016. De vrouw was zo diep dement dat zij volledig wilsonbekwaam was, erkent de rechtbank. Maar in deze situatie vindt de rechtbank dat de arts een actuele stervenswens niet hoefde te verifiëren. Vanwege haar situatie was een gesprek daarover met haar niet meer mogelijk. A. raadpleegde vooraf twee andere artsen, die haar steunden. Ook voldeed de arts aan alle andere eisen rondom levensbeëindiging en daarom is de toegepaste euthanasie niet strafbaar, aldus de rechtbank. De patiënte had in het verleden een wilsverklaring opgesteld, met een speciale bijlage voor euthanasie. Zij vreesde te eindigen als haar moeder, die twaalf jaar lang dementierend in een verpleeghuis zat. De rechtbank benadrukte dat de vrouw haar euthanasiewens vele malen had herhaald, onder meer tegen haar artsen, echtgenoot en dochter. De dementie, type Alzheimer, werd in 2012 vastgesteld. Halverwege 2015 ging de vrouw hard achteruit en in januari 2016 wist zij niet meer wat het woord euthanasie betekende. Ze herkende haar eigen spiegelbeeld niet meer en was elke dag angstig,

verdrietig en onrustig. Ze doolde over de gangen, bonkte op de muren tot haar handen bloedden en riep twintig keer per dag dat ze dood wilde. Ze had fysieke conflicten met medebewoners en het personeel, en was volledig incontinent. Medicijnen brachten geen verlichting. Het OM had overigens geen straf geëist, omdat de arts te goeder trouw had gehandeld en omdat het vond dat de eisen in de wet niet duidelijk waren in het geval van dementie. Het OM vindt het een moeilijke en ingewikkelde zaak en gaat het vonnis eerst uitvoerig bestuderen. In de Tweede Kamer is gemengd gereageerd op het vonnis. De SGP en de ChristenUnie vrezzen een hellend vlak. Pia Dijkstra van D66 noemt de uitspraak ‘goed nieuws’. “Geschrokken van vrijspraak in euthanasiezaak vrouw met dementie”, zegt SGP-voorman Kees van der Staaij op Twitter. “Bezorgd dat hiermee het hek van de dam is. Het doden van mensen die hun wil niet bekend kunnen maken is huiveringwekkend.” Carla Dik-Faber (ChristenUnie) is bezorgd dat de ‘wilsverklaring steeds meer als iets absoluuts’ wordt gezien. “De schriftelijke wilsverklaring mag de actuele bevestiging van de doodswens niet overbodig maken.” “Deze uitspraak is heel goed nieuws”, vindt Dijkstra. “Voor de arts en voor de familie. Wat moet het voor hen een zware tijd zijn geweest!”

Paus: Britse eilanden teruggeven aan Mauritius

VATICAANSTAD — Paus Franciscus vindt dat het Verenigd Koninkrijk een eilandengroep in de Indische Oceaan moet teruggeven aan Mauritius. Volgens de geestelijk leider is het van belang dat landen internationale instituties als het Internationaal Gerechtshof in Den Haag erkennen en er naar luisteren.

Het hof in Den Haag bepaalde begin dit jaar dat Groot-Brittannië de eilanden onrechtmatig in bezit heeft. Het Brits Indische Oceaanterritorium (BIOT), zoals het overzeese gebiedsdeel heet, werd logemaakt van Mauritius voordat het land in 1968 onafhankelijkheid verkreeg. In de daaropvolgende periode werden de circa 2000 inwoners van de zeven eilanden naar Mauritius gestuurd, zodat er een legerbasis gebouwd kon worden. “Het klopt dat niet alle dingen die goed

Paus Franciscus in het pauselijk vliegtuig onderweg naar Rome.

zijn voor de mensheid ook goed zijn voor onze portemonnee, maar internationale instellingen moeten worden gehoorzaamd”, zei

Franciscus in het pauselijk vliegtuig na een bezoek aan Mauritius. Na het oordeel van het Internationaal Gerechtshof, dwong in mei ook

de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bij Londen erop aan om de eilanden binnen zes maanden terug te geven.

Israël bombardeert Gazastrook na raketaanval

GAZA — Israël heeft luchtaanvallen uitgevoerd in de Gazastrook. Die bombardementen volgden op raketaanvallen vanuit de Palestijnse enclave. Toen de sirenes in Israël afgingen, moest premier Benjamin Netanyahu noodgedwongen het podium verlaten waarop hij een speech hield tijdens een verkiezingsbijeenkomst.

Het Israëlische leger zegt vijftien doelen te hebben geraakt, waaronder een wapenfabriek, een marinecomplex en tunnels van de militante Palestijnse beweging Hamas. Voor zover bekend zijn er geen slachtoffers gevallen. De raketten die vanuit de Gazastrook zijn afgeschoten, zijn onderschept door een antiraketinstallatie. Het geweld tussen beide par-

tijen is opgelaaid nadat Netanyahu de kiezers circa een week voor de stembusgang heeft beloofd het grensgebied van het door Israël bezette Palestina en buurland Jordanië te annexeren. Het gebied aan de oever van de rivier de Jordaan is al tientallen jaren stevig in handen van de bezetters, maar volgens Netanyahu heeft hij steun van de Verenigde

Staten gekregen om die Palestijnse gebieden aan de oostelijke rand van wat de Westelijke Jordaanoever wordt genoemd, bij Israël in te lijven. De kiezers moeten dan volgens hem volgende week op hem stemmen. Het plan van de Israëlische premier zorgde internationaal voor ophef. Een woordvoerder van de Verenigde Naties zei dat dit het vredesproces niet helpt. “Een dergelijk vooruitzicht zou verwoestend zijn voor het potentieel van hernieuwde onderhandelingen, regionale vrede en de essentie van een tweestatenoplossing”, stelt hij.

Ook de Jordaanse minister van Buitenlandse Zaken en een Palestijnse woordvoerder vinden dat de plannen van Netanyahu een oplossing in het gebied dwarsbomen. “Hij ruïneert niet alleen de tweestatenoplossing, hij ruïneert alle kansen op vrede”, zegt de Palestijnse politica Hanan Ashrawi. De VS werken al langere tijd aan een nieuw vredesplan voor de regio. Volgens een regeringsmedewerker blijft het Amerikaanse beleid richting Israël en de Palestijnse gebieden ongewijzigd. Pas na de verkiezingen zal Amerika het vredesplan ontvouwen.

Trump ontslaat opnieuw veiligheidsadviseur

John Bolton

WASHINGTON — De derde Nationale Veiligheidsadviseur van de Amerikaanse president Donald Trump, John Bolton, is ontslagen. Trump heeft via Twitter laten weten dat hij het heel vaak niet eens was met de suggesties van Bolton en volgende week met een andere Veiligheidsadviseur komt.

De twee hadden het al maanden met elkaar aan de stok over buitenlands beleid en veiligheidspolitiek. Bolton geldt als een zeer agressieve beleidsman, die graag ingrijpt en zich radicaal opstelt in kwesties zoals Afghanistan, Iran, Noord-Korea en Venezuela. Trump is volgens waarnemers veel terughoudender en vindt ingrijpen in buitenlandse conflicten gauw veel te duur of totaal niet relevant. De twee zouden volgens Amerikaanse media meer dan genoeg van elkaar hebben gekregen toen Trump de Afghaanse Taliban naar Camp David (het presidentieel buitenverblijf in Maryland) wilde halen. Bolton was eerder ook al zichtbaar niet blij met Trumps ‘top-diplomatie’ met de Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un. Rusland verwacht niet dat de relatie met de Verenigde Staten zal verbeteren na het vertrek van

Bolton. Ook Iran reageerde terughoudend. De Russische onderminister Sergej Rjabkov (Buitenlandse Zaken) reageerde schouderophalend op het vertrek van Bolton. “We hebben in het verleden gezien dat veranderingen binnen de Amerikaanse regering niet leiden tot verbetering. Daarom rekenen we nergens op”, zei hij volgens een Russisch persbureau. Ook de Iraanse VN-gezant Majid Takhteravanchi liet weten geen hoge verwachtingen te hebben. Hij zei dat het vertrek van Bolton in elk geval niet tot gevolg zal hebben dat zijn land weer rechtstreeks gaat onderhandelen met de VS. Iran en de VS liggen in de clinch over het atoomakkoord uit 2015. Trump trok zijn land vorig jaar terug uit die deal over het Iraanse nucleaire programma en legde weer zware sancties op. Takhteravanchi zegt dat niet opnieuw kan worden onderhandeld terwijl die strafmaatregelen van kracht zijn. Trump heeft nu al drie Nationale Veiligheidsadviseurs versleten. De eerste twee waren Michael Flynn en Herbert McMaster. Bolton trad in april vorig jaar aan. Volgens Bolton heeft hijzelf zijn ontslag aangeboden, terwijl Trump zegt dat hij Bolton heeft ontslagen met de mededeling dat diens diensten niet langer nodig zijn.

Vrachtvliegtuig crasht bij Toledo

TOLEDO — Bij de luchthaven van het Amerikaanse Toledo (Ohio) is vandaag een vrachtvliegtuig neergestort. De twee inzittenden zijn omgekomen, aldus Amerikaanse lokale autoriteiten. Het vliegtuig, dat automaterialen vervoerde, stortte neer op een terrein van een vrachtwagenbedrijf enkele kilometers verwijderd van de luchthaven waar het had moeten landen. Daarna vloog het toestel in brand. Het toestel was opgestegen in Millington in de staat Tennessee.

EDINBURGH — De omstreden wekenlange schorsing van het Britse parlement is onwettig. Dat hebben Schotse rechters in hoger beroep besloten, berichten Britse media.

De uitspraak is een overwinning voor tegenstanders van premier Boris Johnson. Die liet het parlement deze week naar huis sturen. De schorsing duurt tot midden

oktober. Critici vinden dat Johnson zijn bevoegdheden misbruikt om het parlement op een zijspoor te zetten in de aanloop naar de brexit. De Schotse rechters gingen mee in die redenering. In een samenvatting van de uitspraak staat volgens de BBC dat Johnson buiten zijn boekje ging omdat de schorsing is bedoeld om ‘het parlement te hinderen’. Dat

zou onder meer blijken uit de duur van de schorsing. Het parlement is formeel geschorst door de koningin, die het advies van Johnson volgde. Dat wordt echter gezien als een formaliteit. De vorstin wordt niet geacht de adviezen van de premier naast zich neer te leggen. Eerdere rechtszaken tegen de schorsing waren op niets uitgelopen. Zo oordeelde een Schotse rechter onlangs nog

dat het gaat om een politiek vraagstuk waar rechters geen zeggenschap over hebben. De tegenstanders van Johnson gingen vervolgens met succes in hoger beroep. De juridische strijd over de schorsing is daarmee nog niet achter de rug. Een betrokken advocaat zegt dat het Britse hooggerechtshof zich nu over de zaak moet buigen. Dat beroep zou komende dinsdag beginnen.

De BBC bericht dat de uitspraak van vandaag niet betekent dat het parlement nu meteen moet worden teruggedroepen. Het hof heeft volgens de omroep geen opdracht gegeven de schorsing terug te draaien in de aanloop naar het hoger beroep in Londen. De Britse regering noemt de uitspraak teleurstellend. Een woordvoerder bevestigt dat in beroep wordt gegaan.

‘51 procent Noord-Ieren wil bij Ierland’

BELFAST — Meer dan de helft van de Noord-Ieren wil bij de republiek Ierland horen en niet langer onderdeel zijn van het Verenigd Koninkrijk. Dit stelt opiniepeiler Lord Ashcroft Polls, bericht The Belfast Times.

De opiniepeiler heeft gevraagd of ze voor of tegen de hereniging van Ierland zouden stemmen als er nu een referendum wordt gehouden. De uitslag zou 51 procent voor en 49 procent tegen zijn. Het Britse deel van Ierland (Noord-Ierland) vormt het grootste probleem bij het vertrek van de Britten uit de Europese Unie. Het gebied wordt betwist door de felle ‘republikeinse’ voorstanders van hereniging met rest van Ierland en de felle voorstanders van innige banden met Groot-Brittannië, de unionisten. De twee partijen hebben in 1998 afgesproken het geweld te beëindigen en met het vredesakkoord is ook de grens tussen de republiek en Brits Ierland vrijwel onzichtbaar geworden.

Iraanse die zichzelf in brand stak overleden

TEHERAN — Een vrouwelijke voetbalfan uit Iran die zichzelf vorige week in brand heeft gestoken, is aan haar verwondingen overleden.

De vrouw moest terechtstaan omdat ze vermoed als een man probeerde een stadion binnen te komen. Vrouwen mogen in het conservatieve land doorgaans geen sportwedstrijden bezoeken. De vrouw staat op sociale media bekend als ‘the blue girl’ vanwege de clubkleuren van haar favoriete team Esteghlal uit Teheran. In maart werd ze gearresteerd toen ze naar een wedstrijd van haar club wilde. Na drie dagen in hechtenis te hebben gezeten, werd ze op borgtocht vrijgelaten. Haar zaak zou afgelopen week dienen, maar werd uitgesteld. Toen ze bij de rechtbank naar verluidt vernam dat ze een half tot twee jaar gevangenisstraf zou kunnen krijgen, stak ze zichzelf in brand. Ze overleed vervolgens in het ziekenhuis. De gebeurtenissen hebben op sociale media tot grote verontwaardiging ge-

Veel mensen vinden dat Iran door de internationale voetbalorganisatie FIFA moet worden geschorst.

leid. Daar wordt haar verhaal massaal gedeeld. Veel

mensen vinden dat Iran door de internationale voet-

balorganisatie FIFA moet worden geschorst.

ANIMAL RIGHTS ARUBA
We Save. We Care. We Educate!

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
 Tel: (297) 582-4333
 Fax: (297) 582-2368

Directie:
 Michael Voges
mvoges@amigoe.com
 Grecia Willems
gwillms@amigoe.com

Redactie:
 Melissa Stamper (eind redacteur)
 Nadine Salas
 Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
 Zulma Kock
 Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
 Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
 Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
 Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten
over bezorging:
 Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
 Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
 Maandag t/m Vrijdag
 8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
 Caribbean Mercantile Bank
 #20651903
 Banco di Caribe # 81027801
 RBC #100031723
 Aruba Bank # 6000400190

De winnaar kan de prijs “free spin prijzenrat van Amigoe” ophalen bij het kantoor van Amigoe aan de Bilderdijkstraat 16-2 tijdens kantoor uren.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

‘Musea kunnen mogelijk veel energie besparen’

Foto: Shutterstock

Musea kunnen mogelijk nogal wat energie besparen, want ze stellen hun klimaatsystemen waarschijnlijk veelal te streng af. Dat zeggen de onderzoekers Thomas Arends en Rianne Luimes, die binnenkort op hun bevindingen promoveren aan de Technische Universiteit Eindhoven. De systemen moeten museumobjecten vooral beschermen tegen de invloed van hoeveel-heden vocht. Met name hout is hiervoor gevoelig. Om schade te voorkomen, hebben musea een klimaatsysteem dat de luchtvochtigheid constant

moet houden en dat vaak een maximale vochtschommeling van 10 procent toelaat. “Dat cijfer is meer gebaseerd op angst, dan op wetenschap”, zegt Arends. Zijn onderzoek lijkt erop te wijzen dat een schommeling van 20 procent ook nog toelaatbaar moet zijn. Luimes onderwierp stukken hout uit de 13e, 17e en 21e eeuw aan tests. “Voor veel 17e-eeuwse kabinetten zou het klimaatsysteem minder streng mogen worden ingesteld, maar het is belangrijk om voor elk object deze grens apart te bepalen”, concludeert Luimes.

Velp eert Audrey Hepburn

Velp, bij Arnhem, eert zaterdag Audrey Hepburn (1929-1993), de filmster die een deel van haar jeugd in beide plaatsen doorbracht. Arnhem heeft al een beeld van de vroegere inwonster die wereldberoemd werd, onder meer als tegenspeelster van Gregory Peck (Roman Holiday) en Fred Astaire (Funny Face). Velp onthult nu ook een beeld, aan de Rozendaalselaan, waar de latere Unicef-ambassadrice ook een tijdje bivakkeerde. Die dag verschijnt tevens een boek in Nederlandse vertaling: ‘Audrey Hepburn, het Nederlandse meisje’. Auteur Robert Matzen, die ook biografieën schreef van James Stewart en Errol Flynn, gaat met name in op de tijd van Hepburn in het Nederland van de Tweede Wereldoorlog. Hepburn werd in België geboren, maar haar moeder was een dochter van Aarnoud van Heemstra, ooit burgemeester van Arnhem. Hepburns ouders, die de fascistische aanval wel zagen zitten, woonden in de jaren dertig in Londen. Na de scheiding ver-

Foto: AFP

huisde Hepburns moeder Ella naar Nederland, waar haar dochter zich kort na het uitbreken van de oorlog bij haar voegde, in de vergeefse hoop dat de wereldbrand daar zou meevallen. Ella onderhield in de oorlog overigens nog warme banden met de Duitse bezetter om haar begaafde dochter kansen te geven. Om die reden was ze na de oorlog niet meer echt welkom in Arnhem.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Zwitsers-Amerikaanse fotograaf Frank overleden

De Zwitsers-Amerikaanse fotograaf Robert Frank is op 94-jarige leeftijd overleden. Hij geldt als een van de meest invloedrijke fotografen van de twintigste eeuw. Frank overleed in de Canadese provincie Nova Scotia, meldt galeriehouders Peter

MacGill. Hij woonde sinds de jaren zeventig aan de Canadese oostkust. Frank verwierf vooral faam door zijn fotoboek ‘The Americans’ uit 1958. Het zijn indrukken van hem in zwart-witfoto's tijdens een reis door de VS. Het boek biedt

in 83 afbeeldingen een sceptische en kritische kijk op de Noord-Amerikaanse samenleving van die tijd. De in 1924 in Zürich uit Duits-Zwitserse ouders geboren Frank emigreerde in 1947 naar de Verenigde Staten. Op zijn 23e verhuisde

hij naar New York. Enkele jaren later, halverwege de jaren vijftig, begon hij met een beurs van de Guggenheim Foundation aan een maandenlange rondreis door de Verenigde Staten. Het beeldverslag van die reis, ‘The Americans’, groeide uit tot een sleutelwerk van de documentaire fotografie. Het fotoboek verscheen aanvankelijk, in 1958, als ‘Les Américains’ bij de Franse uitgever Delpire. Robert Frank had zijn zwart-wit foto's nochtans laten zien aan de toonaangevende Amerikaanse fotoblads, maar zij vonden zijn kijk op het Amerikaanse leven te rauw en te somber. Frank liet dan ook de keerzijde zien van de beginnende consumptiemaatschappij en ‘The American Dream’. Beroemd is zijn foto van blanke en zwarte passagiers op een bus in New Orleans. Hij zei later in een vraaggesprek dat hij ‘daar naartoe wilde en er ook was aangekomen, maar dat hij niet aantrof wat hij had verwacht’.

Foto: AFP

Mensen

75 klokken spelen in 75 plaatsen voor vrijheid

Foto: Shutterstock

In 75 dorpen en steden in Nederland spelen stadscarillons en klokken het komende jaar muziek uit de tijd van de bevrijding. Dat gebeurt steeds op of rond de datum dat zo'n plaats is bevrijd. De Koninklijke Nederlandse Klokkenspel-Vereniging heeft de estafette georganiseerd om 75 jaar vrijheid te vieren. De aftrap is zaterdag in Maastricht. Op die dag precies 75 jaar geleden werd deze Zuid-Limburgse gemeente als eerste grote stad in Nederland bevrijd. Beiaardier Philippe Reuser bespeelt het 350 jaar oude carillon op het stadhuis. Daarna volgt de estafette het spoor van de geallieerde bevrijders door Zeeland, Noord-

Brabant en Gelderland. Pas volgend jaar komen de carillons van onder meer het Vredespaleis in Den Haag en de Westertoren in Amsterdam aan de beurt, want daar duurde de Tweede Wereldoorlog nog tot in 1945. Op Bevrijdingsdag volgend jaar luiden de klokken van de Grote Kerk in Wageningen. In de oorlog roofden de Duitse bezetters ongeveer 9000 carillons en kerkklokken om de 3,5 miljoen kilo brons om te smelten voor de oorlogsindustrie. Het verzet zorgde ervoor dat een deel van deze klokken toch bewaard bleef. Verdwenen klokken zijn bij de wederopbouw bijna overal opnieuw gegoten.

Indiase maanlander teruggevonden

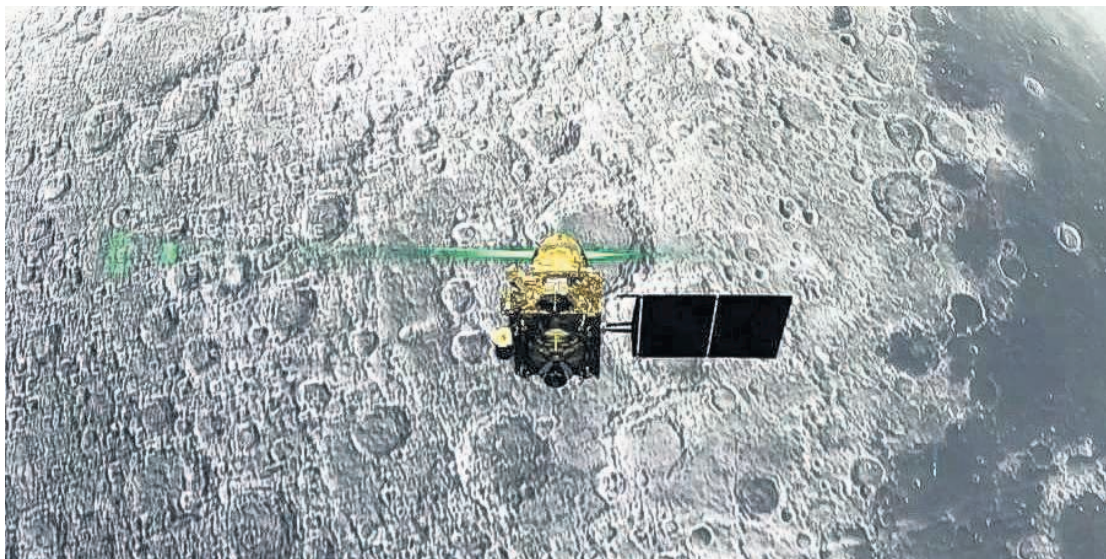

Foto: AFP

Het Indiase ruimtevaartinstituut ISRO heeft gisteren de onbemande maanlander gevonden waarmee het contact eerder verloren ging. Contact met de lander, die onderdeel uitmaakt van de missie Chandrayaan-2 (Maanvaartuig-2), is er desondanks nog niet geweest, meldt het instituut op Twitter. Het contact werd zaterdag op een hoogte van 2,1

kilometer boven de grond verbroken. “We doen er alles aan om contact met de lander te krijgen”, liet een woordvoerder van het ISRO gisteren weten. De Indiase lander, die op 22 juli werd gelanceerd, is naar de zuidpool van de maan gestuurd om daar bodemonderzoek te doen. Wetenschappers denken dat daar zogenoemd waterijs te vinden is.

India wist nog niet op de maan te landen. Alleen de Verenigde Staten, China en Rusland kregen dat vooralsnog voor elkaar. Op de zuidpool van de maan zijn nog geen mensen of verkenners geland.

Wereldrecord: Parade van 1326 Ford Mustangs

Een enorme stoet van 1326 Ford Mustangs op een testbaan in het Belgische Lommel heeft zaterdag een nieuw wereldrecord gevestigd. Het vorige record stamt uit 2017 in het Mexicaanse Toluca gevestigd met 960 wagens, meldten Belgische media. Om de 55e verjaardag van de Mustang te vieren verzamelden eigenaren van de legendarische auto's op het testterrein van Ford, net over de Nederlandse grens. Alle mogelijke kleuren en alle mogelijke bouwjaar

– van 1964 tot 2019 – waren vertegenwoordigd. De Mustang-eigenaren kwamen uit alle hoeken van Europa met 746 voertuigen uit België, 232 uit Duitsland, 136 uit Nederland, 75 uit het Verenigd Koninkrijk, 68 uit Frankrijk, 53 uit Luxemburg en enkele Zwitsers, Monegasken en Polen, aldus *Het Laatste Nieuws*. De 3500 aanwezigen hielden ook een minuut stilte voor Lee Iacocca, de geestelijke vader van de Ford Mustang, die enkele weken geleden overleed.

Duitser vindt python tussen vuilniszakken

Foto: Shutterstock

Een dertigjarige man heeft in het Duitse Bönen (Noordrijn-Westfalen) een koningspython tussen het vuilnis gevonden. De wurmslang van ongeveer een meter lang is niet giftig. Toen de man het reptiel tussen de afvalzakken aantrof, maakte hij een foto en belde hij de politie. De koningspython komt met name voor in de tropische gebieden van West- en Centraal-Afrika. Hoe de

slang tussen het afval in Bönen terecht is gekomen is onduidelijk. Een slangenexpert heeft het dier meegenomen en heeft laten weten dat de slang gezond is. In augustus werd ook een slang gevonden in Duitsland. Toen ging het om een giftige cobra die uit een flatwoning wist te ontsnappen. Het dier werd uiteindelijk na een zoektocht van enkele dagen ontdekt in een kelder.

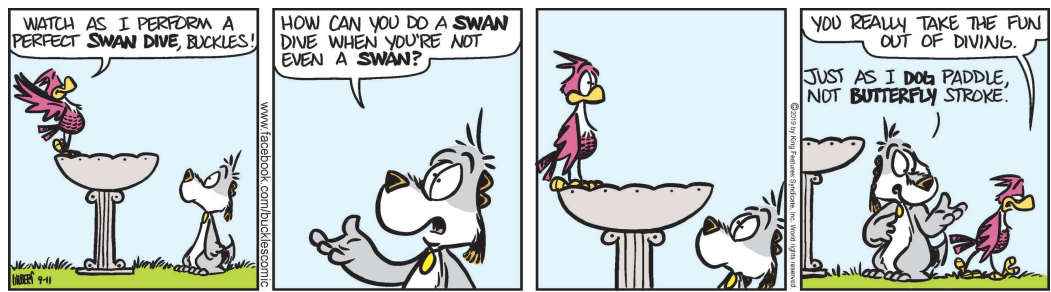
‘Jonge bestuurder moet nieuwere auto kopen’

Jonge bestuurders moeten zich bij de zoektocht naar een auto niet te veel richten op oude auto's. Die zijn weliswaar goedkoper in de aanschaf, maar brengen vaak veel extra kosten met zich mee, zoals een hogere WA-autoverzekering. Dat concludeert de financiële vergelijkingssite Geld.nl op basis van een eigen analyse op basis van drie verschillende soorten auto's. Jongeren met een oude auto veroorzaken volgens verzekeraar Univé aanzienlijk meer schade dan jongeren met een nieuwere auto. Verzekeraars Nationale-Ne-

derlanden en OHRA geven daarnaast aan dat met een oude auto de kans op schade sowieso groter is. Een nieuwe auto heeft bijvoorbeeld meer hulpmiddelen om een aanrijding te voorkomen, zoals een antiblokkeersysteem. Een gemiddelde bestuurder van achttien jaar oud zonder schadevrije jaren is bij de aanschaf van een Audi A3 uit het bouwjaar 2008 in Nederland zo'n 100 euro per maand meer kwijt aan WA-premie dan voor hetzelfde type auto uit 2013. Bij een Toyota Aygo is het verschil 10 euro per maand en bij een Volkswagen Golf 25 euro.

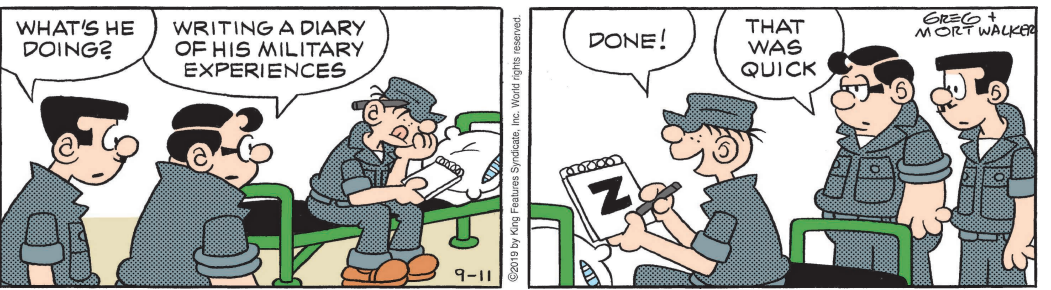
Buckles

By David Gilbert

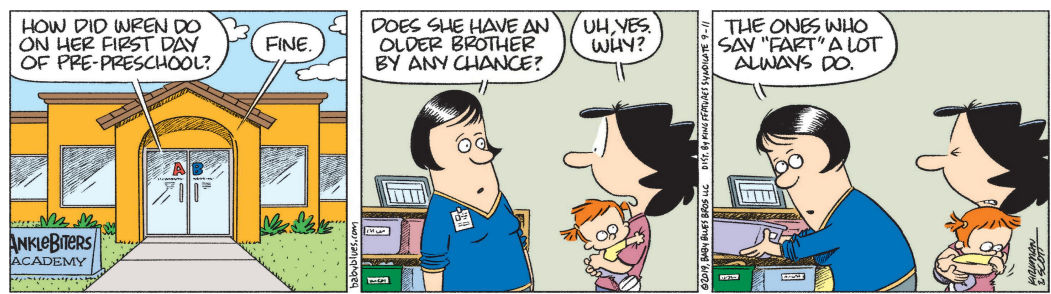
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Ronaldo leidt Portugal langs Litouwen

VILNIUS — Portugal heeft een belangrijke zege behaald in het kwalificatietoernooi voor het Europees kampioenschap voetbal van volgend jaar. Aanvoerder Cristiano Ronaldo leidde zijn land met vier treffers langs Litouwen: 1-5.

De eerste treffer, uit een strafschop, viel al na 7 minuten. Litouwen maakte via een kopbal van Vytautas Andriuskevicius (oud-speler van SC Cambuur) voor rust gelijk. Ronaldo besliste het duel met treffers in de 62e en 65e minuut. Bij het tweede doelpunt ging doelman Ernestas Setkus in de fout. Hij liet de bal los en daarna rolde de bal via de achterkant van zijn hoofd in het doel. De vierde treffer van Ronaldo viel een kwartier voor tijd. Daarna was ook William Carvalho nog trefzeker. Portugal heeft in groep B na vier speelronden 8 punten en staat daarmee tweede. Koploper Oekraïne heeft na vijf duels 13 punten. Servië won bij Luxemburg (1-3) en is met 7 punten uit vijf wedstrijden derde. Ajacied Dusan Tadic ontbrak bij Servië wegens een blessure. De nummers één en twee plaatsden zich voor het EK.

Cristiano Ronaldo was gisteren niet te stoppen met vier treffers voor Portugal.

Belgische voetbalmakelaar aangehouden

BRUSSEL — Bij een aantal huiszoekingen met betrekking tot omkoping en witwaspraktijken in het Belgische voetbal zijn twee personen aangehouden. De invallen hadden plaats in Monaco, België en Londen. Volgens de Waalse omroep RTBF zou een van de twee de voetbalmakelaar Christophe Henrotay zijn, de zaakwaarnemer van onder anderen de Belgische internationals Thibaut Courtois, Youri Tielemans en Kevin Mirallas.

Het Belgische Openbaar Ministerie meldt slechts dat de huiszoekingen werden geleid door een onderzoeksrechter uit Brussel en uitgevoerd door het Centraal Orgaan ter Bestrijding van de Corruptie, die

daarbij samenwerkt met de lokale politie. “De feiten betreffen het witwassen van geld en private omkoping in het kader van transfers van voetballers”, valt te lezen in een persbericht. De huiszoekingen volgen

op een eerdere operatie waarbij in april kantoren van Anderlecht en de Belgische voetbalbond werden bezocht.

Dat onderzoek spitst zich toe op de financiële con-

structies rond de transfer van spits Alexander Mitrovic van Anderlecht naar Newcastle United in 2015. Het staat los van ‘Operatie Zero’, het onderzoek rond voetbalmakelaars Mogi Bayat en Dejan Veljkovic, dat in oktober 2018 leidde tot een reeks arrestaties in het voetbalmilieu. Het OM geeft voorlopig geen details vrij over de identiteit van de personen die opgepakt zijn.

Luiten wil ook pieken in 100e KLM Open

BADHOEVEDORP — Wat zou er mooier zijn dan een Nederlandse winnaar in de 100e editie van het KLM Open? Joost Luiten acht het mogelijk. Nederlands beste golfer won immers al twee keer het oudste en grootste toernooi van Nederland.

Zijn eerste zege was in 2013 op de Kennemer in Zandvoort, zijn tweede in 2016 op The Dutch in Spijk. De jubileumeditie van het KLM Open is op The International, onder de rook van Schiphol. “Een lekker baantje dat mij wel ligt. Ik moet hier goed uit de voeten kun-

nen en als ik mijn beste golf speel, kan ik winnen”, zegt de dertigjarige Bleiswijker aan de vooravond van het toernooi. The International is een technische baan, legt hij uit. “Het komt aan op een goed balgevoel. Je moet nauwkeurig spelen. Zo strak mogelijk

van tee tot green, want als de bal iets te veel afwijkt, zit je in de problemen. Het zou mooi zijn als ik donderdag in de eerste ronde meteen een paar lekkere ballen sla. Een paar goede putts halen geeft vertrouwen.” Maar Luiten weet dat golf een lastige sport is. “Vorm is een ongrijpbaar fenomeen in het golf. Ik weet nog dat ik drie jaar geleden totaal niet in vorm was, maar toch won ik het toernooi in Spijk. Maar ik heb ook meege-

maakt dat ik dacht in bloedvorm te zijn, maar dan wilde het helemaal niet.” Het KLM Open is een van de oudste toernooien op de Europese Tour, maar niet uitgesproken sterk bezet. Wereldtoppers komen maar zelden aan de start. “Dit jaar is het deelnemersveld wel iets sterker denk ik; vooral in de breedte. Het is voor het publiek mooi als er veel topspelers meedoen, maar voor mij als speler maakt het niet zoveel uit. Er doen 156 golfers mee en die moet ik allemaal verslaan. Ik weet dat als ik mijn beste golf laat zien, dat ik van iedereen kan winnen. En voor eigen publiek kan ik nog net even wat meer, dat heb ik al twee keer bewezen.” Luiten staat al jaren op een zame hoogte in het Nederlandse golf. Het KLM Open loopt graag te koop met hem; Luiten is een nuchtere jongen, benaderbaar en daarmee een prima ambassadeur voor het toernooi. “Die rol en de aandacht van de media kosten wat meer energie, maar het toernooi probeer ik als alle andere te benaderen, dat werkt gewoon het beste. Ik zie overigens wel een kentering. Daan Huizing en Darius van Driel staan er heel goed voor op de Challenge Tour en normaal gesproken verdienen zij dit jaar een speelkaart voor de Europese Tour in 2020. Kijk, dan zijn we met drie Nederlanders actief op het hoogste profniveau en dat is voor zo’n klein landje echt niet slecht.”

Joost Luiten

Zuid-Korea wil dat Japanse vlag geweerd wordt

SEOUL — Zuid-Korea heeft het Internationaal Olympisch Comité (IOC) gevraagd een bepaalde Japanse vlag te weren tijdens de Olympische Spelen van volgend jaar in Tokio. De vlag ‘Rising Sun’ staat symbool voor Japanse maritieme zelfverdedigingstroepen, maar in grote delen van Oost-Azië wordt het gezien als een symbool van de heftige Japanse onderdrukking en militaire agressie voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog.

“We hebben de geschiedenis achter de vlag uitgelegd en geëist dat die tijdens de Olympische Spelen verboden wordt”, meldde het

Zuid-Koreaanse ministerie van Sport in een verklaring.

Vorige week ontkenen de organisatoren van de Spe-

len dat het een politiek statement is en zeiden dat ze de vlag volgend jaar zullen toestaan. Wereldvoetbalbond FIFA heeft de rood met witte vlag met strepen wel verboden.

Japan en Zuid-Korea leven op gespannen voet met elkaar. Sommige beleidsbepalers in Seoul hebben zelfs aangedrongen op een boycot van de Spelen en een reisverbod naar Japan.

Jong Oranje start met zege op Jong Cyprus

DOETINCHEM — Jong Oranje heeft de eerste wedstrijd in de kwalificatie voor het Europees kampioenschap voetbal van 2021 gewonnen. Na een vroege achterstand liep het team van bondscoach Erwin van de Looi in stadion De Vijverberg in Doetinchem tegen Jong Cyprus uit naar 5-1.

Na het mislopen van het EK deze zomer, wil Jong Oranje er over twee jaar in Hongarije en Slovenië graag weer bij zijn. Met Jong Cyprus trof Nederland een ideale ploeg om tegen te starten. De beginfase verliep echter moeizaam. Na een fout van Justin Hoogma profiteerde Ruel Sotiriou, die de bal na 10 minuten spelen van dichtbij onder doelman Maarten Paes in het doel schoot. Teun Koopmeiners benutte na een kwartier spelen een

strafschop. Dani de Wit kopte al vallend in de 26e minuut de 2-1 binnen en op aangeven van Deyovaisio Zeefuik zorgde spits Kaj Sierhuis in de 28e minuut voor de 3-1. In de tweede helft was het lang wachten op nog een doelpunt. Na een mooie aanval maakte De Wit in de 86e minuut de 4-1. Zeefuik nam de laatste treffer voor zijn rekening. AZ leverde, naast Koopmeiners en De Wit, maar liefst

vier basisspelers. Ook Calvin Stengs en Owen Wijnaldal mochten vanaf het begin meedoen. Van de Looi kon niet beschikken over de zieke Cody Gakpo en de geblesseerde Jay-Roy Grot.

Jong Oranje treft naast Cyprus in groep 7 van het kwalificatietoernooi ook de leeftijdgenoten van Portugal, Noorwegen, Wit-Rusland en Gibraltar. Alleen de negen groepswinnaars en de beste nummer twee kwalificeren zich rechtstreeks voor het EK. Jong Portugal lijkt voor Nederland de grootste concurrent. Vrijdag 11 oktober treffen Jong Oranje en Jong Portugal elkaar in Doetinchem.

Martínez helpt Argentinië langs Mexico

Lautaro Martínez

SAN ANTONIO — Lautaro Martínez heeft de nationale voetbelploeg van Argentinië in een oefenduel aan een ruime zege (4-0) geholpen op Mexico. De aanvaller van Internazionale maakte in het Amerikaanse San Antonio voor rust drie doelpunten, in de 17e, 22e en 39e minuut.

Tussendoor scoorde Leandro Paredes ook nog vanaf de strafschopstip. Het was de grootste nederlaag van de Mexicanen sinds de 7-0 in 2016 tegen Chili. Ook betekende het het eerste verlies onder bondscoach Gerardo ‘Tata’ Martino, die sinds januari een ongeslagen reeks van elf duels had neergezet. Argentinië, met Ajacied Nicolás Tagliafico in de basis, deed het na rust kalmer aan, terwijl de Mexicanen met oud-PSV’er Hirving Lozano in 90 minuten geen enkel

schot op doel produceerden. In het vriendschappelijke duel vielen liefst acht gele kaarten. Martínez was emotioneel over zijn hat-trick. “Je offert veel op om hier te komen en het gebeurt niet elke dag dat je in dit shirt drie keer scoort”, zei de 22-jarige aanvaller. Tagliafico trof bij Mexico Edson Álvarez, zijn ploeggenoot bij Ajax. Peru versloeg Brazilië met 1-0 in een oefenduel dat werd gespeeld in Los Angeles. Het enige doelpunt viel zes minuten voor tijd en werd, met

het hoofd, gemaakt door de mee opgekomen verdediger Luis Abram. Daarmee namen de Peruanen, met Feyenoorder Renato Tapia in de basis, revanche voor de verloren finale afgelopen zomer in de strijd om de Copa América. Invaller Neymar speelde bij de Brazilianen het laatste halfuur mee. Ajacied David Neres werd kort na het invallen van Neymar gewisseld. Ajacied Sergiño Dest speelde 70 minuten mee met de Verenigde Staten tegen Uruguay. Het duel eindigde in 1-1. Dest heeft een Amerikaanse vader en moet kiezen tussen Team USA en Oranje. Een optreden in een vriendschappelijk duel is nog niet bindend.